

Slovenski

PRIJATEL.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. 30 krajc. na leto.

Štev. 10. V Celovcu 15. oktobra 1874. XXIII. tečaj.

Pridiga za XXII. pobinkoštno nedeljo.

(Ssv. Simon in Juda: aposteljni — naši sodniki; J. A.)

(Konec.)

Ker so aposteljni zavoljo Jezusa vse popustili, toliko težav, preganjanje in tudi smert voljno preterpeli, zato tudi veliko plačilo uživajo v nebesih; in v plačilo zato bodo tudi sodnji dan z Jezusom sodili, kakor jim je on sam obljubil. Ko je namreč enkrat Peter Jezusa prašal: „Gospod, kaj nam boš dal, ker smo vse zapustili in za tebo šli?; je Jezus odgovoril: Resnično vam povem, da, kedar bo Sin človekov sedel na sedežu svojega veličastva, bote tudi vi sedeli na dvanajsternih sedežih in bote sodili dvanajstere Izraelove rodove!“ (Mat. 19, 28. in 28.) — Te besede pa niso tako razumeti, kakor da bi samo 12 aposteljni sodili, in samo 12 Izraelove rodove; drugač bi Pavel, ki sam pravi, da bo še angelje sodil (I. Kor. 6, 3.) in Barnaba, ki sta tudi aposteljua (glej apost. djanje 13, 2.) brez sedežev ostala in Levijev rod, ki je trinajsti, bi nič sojen ne bil. (častitljivi Beda); ampak moramo jih sploh vzeti v tem pomenu, da bodo aposteljni in oznanovavci sv. evangelija sploh vse tiste sodili, kterim so evangelije oznanovali.

2. Kako pa bode ta sodba? — Keršanski poslušavci! mi ne smemo misliti, da nas bodo aposteljni in oznanovavci sv. evangelija, škofje in mašniki, na dolgo in široko popraševali, — ta sodba bo kratka in hitra; pa vendar natančna in neoveržljiva. En sam pogled na aposteljne in evangeljske oznanovavce nas bo obsodil. — Ko bodo pravični aposteljne ali pridigarje zagledali, precej bo sodba storjena. Spoznali jih bodo in rekli sami pri sebi: Ti so nam evangelije oznanovali, in kar so nas učili, vse se je spolnilo. Srečni mi, da smo jih poslušali in ubogali. Ž njimi se pojdemo zdaj

na vekomaj veselit! — Ravno tako bodo pa tudi grešniki in neverniki z enim samim pogledom sojeni. Ko bodo aposteljne in pridigarje v gledali in spoznali, bodo se prestrašili in spoznati bodo morali sami pri sebi: Tukaj so oznanovavci sv. vere; pravili so nam ob priložnem času, pa jim nismo verjeli; učili so nas, pa jih nismo hotli ubogati; — ja še zaničevali, preganjali in morili smo jih! Sami smo si pogubljenja krivi; zdaj spoznamo, pa je že prepozno.

Takrat se bodo Jezusove besede spolnile, ki pravi: „Kdor veruje, ne bo sojen; kdor pa ne veruje, je že sojen, ker ne veruje v ime edinorojenega Sinu Božjega.“ (Jan. 3, 18.) Ko bi evangelije ne bilo oznanovano, imeli bi izgovor, tako pa se ne bo mogoče izgovarjati. Tako namreč Jezus govori o neverskih mestih Korazajn in Betzajda: „Ko bi ne bil prišel in bi jim ne bil govoril, bi ne imeli greha; zdaj pa nimajo izgovora za svoj greh.“ (Jan. 15, 22.) Radi bi se takrat neverniki in grešniki izgovarjali, da jim nihče ni evangelija oznanoval, da jim nihče teh strašnih reči ni pravil; ali ko bodo aposteljne in pridigarje na sedežih ugledali, obmolknil bo vsak izgovor. Ali mar niso slišali? O pač, saj je zapisano: „Po vsi zemlji je šel njih glas in do pokrajin zemlje njih besede.“ (Rom. 10, 18.)

Kaj je tedaj storiti, da sojeni, da v pogubljenje obsojeni ne bomo? — Treba je, da se zvesto in stanovitno deržimo sv. vere, katero so nam aposteljni oznanovali in katero nam njih nasledniki, škofje in mašniki, še dandanes oznanujejo. — Kdor pa ne posluša; ali pa, če posluša, pa ne veruje; ali pa če prav veruje, pa ne spolnuje: tak je že sojen in izgovora ne bo imel. — Kaj si tedaj tisti nakopujejo, ki pravo vero zaničujejo, njene oznanovavce preganjajo, njene nauke prestopajo? Kaj družega, kot sodbo. Ja taki so že tukaj sojeni.

Pa še nekaj. Tisti, ki se oznanovanju vere zoperstavljajo, ki oznanovano evangelije zaničujejo in njegove oznanovavce preganjajo in moré; tisti nakopujejo sami sebi sodbo in so tudi krivi, da vera iz njih krajev zginja, in da njih mlajši v temi nejevere tavajo. — To je resnica, katero nam sam sveto evangelije in tisučletna skušnja poterjuje. —

Judom je sam Jezus svoj božji nauk oznanoval, in tudi svojim aposteljnom ukazal, naj najpopred Judom oznanujejo (Mat. 10, 6.); ali ker so njega in aposteljne preganjali, in morili, evangeljske nauke zametovali, zato so se tudi nad njimi spolnile Jezusove besede: „Povem vam, da bo Božje kraljestvo od vas vzeto in dano ljudstvu, ki bo rodilo njegov sad.“ (Mat. 21, 43.) — Ker so Judje evangelije zavergli, so tudi sebi in svojim mlajšim sodbo nakopali; njih mlajši se še dandanešnje terdovratno svojih zmot derže. Ravno taka je z drugimi ljudstvi, ki evangelija niso hotle sprejeti ali pa, ki niso hotle po evangeliju živeti in njegovega sadu nositi. — To nam kaže zgodovina vseh stoletij. — V tistih krajih, kjer je ne-

kdaj sv. vera najbolj cvetela, je ni več, ker so jo namreč pozneje začeli zaničevati, prevračati in prestopati. V mali Aziji, v Antiohiji, v Jeruzalemu, v Aleksandriji, v Konstantinopolu, kjer so bile prve cerkve še pred 1000 leti, je zdaj le mala, mala pešica kristijanov. V tistih krajih in mestih, kjer so bili kdaj sveti škofje: Krizostom, Gregor Nicenski, Gregor iz Cezareje, Bazilij, Atanazij, Ciril, Avguštin, Bonifacij, Patrik — tam so zdaj mahomedani, razkolniki in protestantje. Na Angleškem, kjer je kdaj naša vera tako lepo cvetela, da so te kraje imenovali: otoke svetnikov, je en čas popolnoma zginila in se zdaj le počasi iz razvalin zopet vzdiguje; na Nemškem, kjer je bilo toliko škofijskih cerkev, je luteranstvo večidel vse posmodilo in zadušilo; v Holandiji, v Norveškem, Švedskem, Danskem in Ruskem jej je komaj še najti sledu! — In zakaj to, ljubi moji? — Zato, ker so prebivalci v teh krajih začeli vero v nemar puščati, njene zapovedi prelomljevati, njene oznanovavce preganjati; zato so jo zapravili sebi in svojim mlajšim. Bog jim je v kazen, kakor nekdanj judom vero odvezel in drugim ljudstvom dal, ki so pripravljene nositi njen sv. sad. Šla je zato vera v druge, daljne kraje, šla je v neznane kraje čez morje k divjakom in nevernikom v Ameriko, Afriko, Avstralijo, v Indijo, v Kino, na Japonsko itd. In že se v nekaterih teh krajih lepo razeveta. Zato se bodo pa tudi izpolnile Jezusove besede, „da bodo prišli od izhoda in zahoda, in bodo z Abrahamom, Izakom in Jakobom pri mizi sedeli; otroci kraljestva pa bodo pahnjeni v vnanje teme.“ (Mat. 8, 11.)

Tako tedaj očitno vidimo, da ljudstva same zadolže, da jim Bog vero odvzame, pa tudi, kako strašna sodba tiste čaka, ki so vero sebi in svojim mlajšim zapravili. In verjemite, večje in hujše kazni za kakošno deželo ni, kakor je ta, če vera zgine iz nje. — In kakor se zdaj godi, se tudi našim krajem bližajo taki časi. Ljudje ne marajo dosti več za vero; že je jela pešati ne samo po mestih, ampak tudi že po deželi. Spoved so jeli popuščati, obhajilo zanemarjati; posta več ne poznajo; kar je svetega, zaničujejo; duhovne, škofo in papeža černijo in obrekujejo, pa tudi že zapirajo in preganjajo. Zraven so pa še nekatere naredbe in postave današnjih vlad take, da se zdi, kakor bi hotli vero še zatreti pomagati. Čez vero že skoraj vsak sme zabavljati v besedi in pisanju; po šolah se ne gleda več toliko na kerščanski nauk in na pobožno obnašanje; in tudi za oznanovavce sv. evangelija je zmiraj bolj terda. Po današnjih šolah izrejeni mladenči imajo sploh malo veselja do duhovskega stanu; in če ga prav imajo, jim vojaščina v njega brani. Po Laškem podé mnihe in nune iz samostanov, na Nemškem so spodili vse Jezuite iz dežele. Tako je vera na vse strani vklenjena, žile so jej tako rekoč podvezane in ker se kristijani sami dosti več za njo ne zmenijo, ali je potem čuda, da hira, da peša? Zatorej se je bati žalostnih časov za naše kraje. Kdo ve, ali ne pridejo tudi v naše kraje kmalo tisti časi, da bodo zvonovi omolknili, da ne bodo

več vabili k službi božji; — da ga ne bo, ki bi lomil kruh božje besede, ki bi delil sv. zakramente; da bo po cerkvah trava rastle!! In to, pravim, zna priti, v kazen zna priti, ker današnji svet ne mara za vero, za oznanovanje božje besede, še manj pa po tem živi!

Sklep.

Ljubi poslušavci v Kristusu! Zahvalimo Boga za gnado, da smo v pravi veri rojeni in izrejeni; zahvalimo pa se s tem, da se jo deržimo, da po nji živimo, da jo ohranimo sebi in svojim naslednikom! Deržimo se prave zveličanske vere tako terdno in stanoovitno, kakor so se naši očetje in prededi, stari Slovenci, deržali malikovanja. — Dolgo je že drugod cvetela prava vera, ko je po naših krajih še vladala tema nejevere. Zadnje malikovavce so še le okoli leta 750 v Bohinju ugnali in tempelj ajdovske boginje na Blejskem jezeru v kapelo Matere Božje premenili. Zadnji malikovavci so v vojski padli za svoje malike. — Če so se tedaj naši predniki, stari Slovenci, tako terdno deržali svojih krivih bogov, koliko bolj se imamo mi prave, edino zveličavne vere deržati! In le to, če je terdno deržimo in zvesto po nji živimo; le to nas bo rešilo pri ostri sodbi. Zakaj, kdor veruje, ne bo sojen; kdor pa ne veruje, je že sojen, ker ne veruje v ime edinorejenega Sinu Božjega. Amen.

Pridiga za praznik vseh svetnikov.

(Naša pičla skerb za nebesa; gov. L. F.)

„Nebeško kraljestvo silo terpi, in silni ga na-se potegnejo.“ Mat. 11, 12.

Vvod.

V svetem pismu beremo to-le od Mojzesa. Ko je Izraelskemu ljudstvu vode primanjalo, ukaže Bog Mojzesu: Udari na skalo in voda bo pritekla iz nje. Mojzes stori tako, udari na skalo, pa voda ne priteče; Mojzes udari drugokrat in zdaj priteče voda. Pa to ni bilo prav; zato mu reče Bog: ker nisi zaupal moji besedi, boš zato kaznovan. Videl boš obljubljeno deželo, v katero popeljem svoje ljudstvo, v njo pa ne boš prišel. In tako je bilo. Ko so prišli dnevi, da se je bilo Mojzesu ločiti iz tega sveta, šel je na visoko goro. Nebo in Gospod mu je rekel: „To je dežela, katero sem ob-

ljubil Abrahamu, Izaku in Jakopu; vidil si jo z očmi, va-njo pa ne pojdeš.“ In umerl je Mojzes v puščavi, v obljubljeni deželo ni prišel. Tako pove nam sv. pismo. (V. Mojz. bukve.)

Preljubi! ko bi nas kdo zapeljal na visoki hrib in bi nam pokazal v lepi kraj, v rodovitno deželo in bi nam rekel: Glejte! v to deželo bote prišli, če bote živeli po mojih postavah in zapovedih; kaj ne, ali bi si ne prizadevali, vse storiti, da bi bili vredni, priti v prijazni, srečni kraj? — Naša mati katoliška cerkev nam to večkrat stori. Sv. apostelj Pavel nas uči: (Hebr. 13, 14.) „Saj nimamo tukaj obstoječega mesta, temuč prihodnjega iščemo.“ In kat. cerkev nam večkrat v letu kaže tak srečen kraj, tako prijetno deželico, kjer ni solz, niti terpljenja, ni bolezní, niti smerti, ampak veselje in sreča nepopisljiva, neskončna. Zlasti pa to stori današnji praznik, god vseh svetnikov. Pokaže nam gori k svetim nebesom, in ondi srečno družino, družino izvoljenih in svetnikov božjih, ki Boga gledajo in v tem vživajo neizrekljivo srečo in nam kliče z aposteljni: „Vi ste deželani svetnikov, poklicani, vdeležite se njihove blage sreče.“ —

Tudi vi ste poklicani, priti v to blaženo družino, veseliti in vdeležiti se njih sreče, ako bote živeli po postavah in zapovedih božjih. Kaj pa delamo mi? Prav malo se potrudimo priti v te srečni kraj; zato se bo pa tudi nam godilo kakor Mojzezu. Pogledali bomo v nebesa, v nje pa ne bomo prišli. Zakaj ne? Zato ker premalo za-nje skerbimo in storimo. Vem, da je to strašna beseda, pa žalibog, da je resnična, to vam hočem ravno danes dokazati: Za večnost premalo skerbimo, za nebesa premalo storimo. Pripravite se!

Razlaga.

1. Šest mesecev ali pol leta je, kar ste videli, da se je zemlja zopet oživila in pomladila, travniki, senožeti so ozeleneli, cveteli, polja so bile posejane in posajene, drevje je pognalo listje, vse je bilo tako veselo, kakor človek, ki se je dobro naspal in se zdrav prebudi. Zdaj pa se je vse spremenilo, travniki so rjavi (rusi), polja so prazne, vsi sadeži so iz njih pospravljeni, tudi listje odpada z drevja, in kmalo bote videli samo gole veje. Vsa rast je zastala, vidi se zemlji, da se pripravlja k novemu počitku, ne bo dolgo in bela odeja bo jo zagernila, kakor merlak človeka, ki je zamerl. V ta čas je postavila cerkev praznik vseh svetnikov in spomin vseh vernih duš, kakor da bi nam hotla reči: Človek spomni se tudi svoje smerti, in večnosti, spomni se nebes in pekla. Kakor se zemlja pripravlja k zimskemu spanju, pripravljaj se tudi ti k smertnemu spanju; kakor si med letom na polju delal in jeseni spravljaj s polja za zimo, tako delaj tudi v svojem življenji, nabiraj si zaklade za večnost; kakor je zima lahka tim, ki so se oskerbeli,

huda pa tem, ki morajo pomanjkanja terpeti, tako bo večnost strašna tem, ki se niso za-njo oskerbeli, vesela pa tem, ki so se o pravem času previdili za večnost.

Mi vemo iz Kristusovih besed, da je v nebesih pripravljenih mnogo prebivališč, da so pripravljene nam vsem in da imamo vsi pravico do njih; vsi jih pa vendar ne bojo deležni. V nebeške prebivališča le pojdejo, kateri bodo njih vredni. Človeško življenje se mnogokrat primerja potovanju; že v sv. pismu beremo pri Jobu. Pri potovanju pa veste, da potnik ne more iti ven in ven, naprej in zopet naprej brez počitka in konca. Noč pritisne in potem, hoče ali noče, mora si poiskati prenočišča. Vsak potnik ima rajši dobro prenočišče, pa vsak in vselej si ga ne more dobiti. Kdor premore, poišče si dobro gostilnico, prijazno izbo, mehko posteljo; kdor pa nima, s čem plačati, mora ostati, kjer ga sprejmejo, in iti, kamor mu ukažejo. Zato prijatelji moji! treba se je včasih vprašati: Ali si oskerbel si prebivališče v nebesih? Voz našega življenja teka naprej, naenkrat bo ostal in smert nam poreče: Stopi ven z voza, ti si že na svojem koncu: ne bo ti pomagalo nič, da se braniš ali ustavljaš, ven moraš z voza, čas je tebi potekel. In potem boš gledal, kje boš ostal, če nisi si poskerbel za prebivališče v nebesih. Če ga nimaš, ne boš imel mesta in stanovanja gori v družbi srečnih svetnikov; ostati boš moral, kamor ti bodo ukazali, znabiti v družbi prokletih ali zaverženih. Treba je, velika potreba, da se večkrat poprašamo, kaj, koliko smo že storili za nebesa. Keršanski poslušavci! ako bi to danes storili, danes, ko vidimo nebesa odperte, in gledamo veliko srečo nebeških prebivalcev, danes, ko se tudi nam zbudijo želje, priti enkrat v njih blaženo tovaršijo, kaj bi si morali odgovoriti. Jaz mislim, da bi si morali vsi od kraja obstati in izpovedati: **Z a n e b e s a p r e m a l o s t o r i m o.**

Vem, da je to žalostna izpoved, pa kaj pomaga, resnična je. Vidite, na svetu je mnogo ljudi, vsi pa nimajo enega dela, nekteri so kmetovavci, drugi rokodelci, tretji gospodje, vsak pa ima drugo delo; za nebesa pa vsak po svoje mora delati in skerbeti. Ljudje pa za vse več skerbijo, kot za nebesa. To vam hočem dokazati. Kmetovalec, ki živino redi, na svojo dušo rad pozabi, se trudi leto in dan, da bi svoje polja prav obdelal, imel lepo žito in lepo živino, pa na to, da bi si napolnil nebeško žitnico, da bi pridelal blaga za nebesa, to rad pozabi ali celo opusti. — Zidar, ti zidaš čedne poslopja drugim, pa na-se rad pozabiš, sebi stanovanja v nebesih ne narediš! — Voznik, ki prevažáš ljudi in blago, in skerbiš za oboje, da ju pripeljaš na odločeno mesto, edino le samega sebe in svojo dušo zanemarjaš, jo pripeljati v srečen kraj izvoljenih.

Oštir, ti gledaš, da bi vsem potnikom postregel, kolikor je mogoče, edino le na sebe, ki si tudi popotnik, rad pozabiš; drugim napraviš jedi in pijače, svojo dušo pa stradati pušiš, za nebesa premalo storiš. — Drugi rokodelci, ki celo življenje se s tim trudite,

da bi drugim služili, jih oblekli, obuli, jim omislili lepe, čedne stanovanja, ali druge lepoticja, le na-se in svoje duše radi pozabite, jih z najpotrebnišim ne oskerbite. — Gospoda vse pote premeri, vse reči pretuhta, le pot v nebesa najti jej ni mar, keršansko pravico spoznati in po nje živeti jej je zadnja skerb. — Vsak stan ima svoje posebne opravila in dela, v vsakem stanu pa moremo za nebesa skerbeti, pa žalibog za vse skerbimo, za nebesa pa premalo storimo.

2. Kako pa morem reči te besede: da za nebesa premalo storimo? Nič ni ložej, kakor to dokazati. Prepričal vas bom iz besed današnjega sv. evangelja. Slišali ste brati 8 zveličanskih čednost: Blagor ubogim v Duhu, njih je nebeško kraljestvo; blagor krotkim itd. Veste, kaj te čednosti pomenjajo, in zakaj jih je Jezus učil, zakaj se ravno danes beró? To so osmere stopinje, po katerih se pride v sv. nebesa, po teh stopinjah so hodili svetniki, katerih čast in srečo nam katoliška cerkev danes stavlja pred oči; zato se danes beró, naj bi se učili, po teh 8 stopinjah moramo tudi mi hoditi, če hočemo si zaslužiti nebesa. Poglejmo zdaj in vprašajmo se, kako daleč smo na njih prišli, pa obstati si bomo morali, da še kar stopinjice nismo storili.

a) „Blagor ubogim v duhu . . .“ Kdo so tisti? Ti, ki so ponižnega serca, ki revščino poterpežljivo nosijo, v obilnosti svojega serca na bogatijo ne navezujejo, to so tisti, katerih duše in serca so čiste napuha in lakomnosti; tim je obljubljeno nebeško kraljestvo. Kristijan! povej zdaj, kje je tvoja ponižnost? in tvoje serce ali je čisto lakomnosti, ali nisi le svoje revščine vselej nejevoljen? Hočeš doseči nebeško kraljestvo, moraš odložiti napuh, odpovedati se lakomnosti, postati ubog v duhu; koliko si že storil v tej reči? Ali ni nam torej prav, da rečem: Za nebesa premalo storimo!

b) „Blagor krotkim . . .“ Kdo je krotek? ta, ki se ne raztogoti; ta, ki ve tudi krivico voljno in mirno prenašati; ta, ki rajši krivico prenaša, kakor da bi jo drugemu delal; ta, ki svojo jezo premaga in sovraštva ne pozna. Oh preljubi! kako daleč smo mi še od te stopinje! Kako daleč ste od nje, ki svoje jeze ne premagate, sovraštva ne pustite, rajši krivico delate, kakor preterpíte. Kteri niso krotki, tukaj ne bodo lahko živeli, med nebeščane pa sploh ne bodo sprejeti.

c) „Blagor žalostnim . . .“ Kdo so ti žalostni? Ti, ki žalujejo nad svojimi grehi, in nad grehi družih ljudi; ti, ki žalujejo, da ljudje tako malo poznajo Boga in ga žalijo tolikokrat; ti, ki jokajo in žalujejo z žalostnimi in revnimi. Koliko si kristijan že v tem storil? Nič, prav nič. Le na-se si gledal. Si ti bil srečen, bil si vesel, naj bi celi drug svet terpel; grehi družih te prav nič niso pekli, še za lastne grehe nimaš solz pokore in žalosti; kako upaš biti potolažen? Ali ne vidiš, da za nebesa premalo storiš?

d) „Blagor lačnim in žejnim pravice . . .“ Kdo so ti? Tisti, ki želijo in si prizadevajo božje zapovedi spoznati, pot pravice in čednosti hoditi, dolžnosti svojega stanu na vse strani spolnovati. Bolj, kakor lačni in žejni hrepenita po jedi in pijači, hrepenijo po kerščanski pravici in dobrem, ti bodo nasiteni. Koliko smo storili že v tej reči? koliko nam je mar, poslušati božje nauke, spoznati, božje zapovedi, storiti svoje dolžnosti? Lačni, žejni smo po vsem, kar ni prav, po lepotiji, bogatiji, razveseljevanji, le keršanske pravice nismo mi lačni, niti žejni.

o) „Blagor usmiljenim . . .“ Usmiljeni so, ki v telesnih v dušnih potrebah svojim bližnjim radi pomagajo. Njim je obljubljen usmiljenje od Boga. Koliko priložnosti imamo usmiljeni biti! koliko telesnih in dušnih rev je na svetu, med nami, katerim bi lahko kaj pomagali, če bi le hotli; koliko solz bi se lahko posušilo, koliko žalostnih lahko potolažilo, če bi le hotli. Pa mi hočemo in tirjamo usmiljenja od vseh, le mi sami usmiljenja nimamo; kaj nas čaka potem? Osoda neusmiljenega hlapca . . .

f) „Blagor jim, ki so čistega serca . . .“ Bog je svet in najčistejši; zato ga bodo le sveti in čisti gledali. Kdo so pa ti srečni? Ti, ki varujejo svoje duše grešnih madežev, in v svojih srcih ne pustijo prostora hudobnim mislim in željam; ti, kateri, če so svoje serce z grehom oskrunili, ga hitro zopet očistijo v sv. zakramentu. Zdaj se spovej ljubi kristijan! ne vsem, ampak sam sebi, koliko ti je mar, ohraniti čistost serca; povej si, kako težko te stane, pripraviti se k spovedi; ti delaš tako, kakor da bi moral le Bog biti vesel, da se mu ti bližaš, ne pa napak. Pomisli te besede, le čisti bodo Boga gledali.

g) „Blagor mirnim . . .“ To so tisti, ki hočejo v miru živeti, v miru z Bogom, v hiši, v soseski, z vsemi ljudmi; ti, ki ne delajo razpertije, ampak le rajši jih pomirjajo; ti, kateri, če jih kdo na desno lice udari, še levo nastavijo. Kje je med nami ta miroljubnost? Nič drugzega, kakor nemir, prepir, sovraštvo zavoljo vsake malenkosti, za nedolžno besedico, za dozdevno razžaljenje.

Daleč imamo še do te 7. stopinje; premalo storimo za nebesa.

h) „Blagor zavoljo pravice preganjanim . . .“ Veste, kdo so ti, katerim je zopet obljubljen nebeško kraljestvo? To so ti, ki morajo terpeti zavoljo pravice, zavoljo Kristusove vere in njegovih naukov, ki morajo terpeti po nedolžnem, in to voljno prenašajo, poterpežljivo se udajo v voljo božjo. Ravno današnje dni je mnogim dana priložnost, terpeti in preganjanim biti zavoljo pravice in Kristusove vere, kajti mnogo je sovražnikov Kristusovih in njegove vere. Med katerimi smo pa mi, ali med preganjanimi ali med preganjavci? in če smo preganjani, ali terpimo z voljo, poterpežljivostjo?

Ne hodimo z preganjavci! če smo pa preganjani, pogledjmo na lepo, obljubljen plačilo, in terpimo krivico voljno zavoljo Kristusa in njegove obljube.

Sklep.

Terdo besedo sem povedal: Za nebesa storimo premalo; za vse skerbimo, le za nebesa premalo; terdo besedo, grenko resnico sem povedal, ktera nas vse zadeva. Ali pa mar nisem resnice govoril? Nebesa so tako lepe in prebivanje v njih tako srečno; pa v nebesa nihče ne pojde, kdor si v njih ni pripravil prebivališča. V nebesa se ne pride zastopj; ali ni že Jezus rekel: Nebeško kraljestvo silo terpi? — Le 8 stopinj je do nebes, mi pa še ene nismo storili. — Kristijan! zapomni si besede aposteljna: „Mi tukaj nimamo stanovitnega mesta, ampak prihodnjega iščemo;“ in kakošnega bi radi? Kaj ne, da lepega srečnega, v nebesih? — nebesa se morajo zaslužiti. — Naši dnevi tečejo, predenj se bomo nadjali, bo naš voz obstal, kam pojdemo potem? Kamor bomo zaslužili. Delajmo, dokler je še dan; dosihmal smo za nebesa premalo storili. Nebesa so tako lepe, in mi za-nje nočemo nič storiti. Veste, kako Jezus uči: „Nebeško kraljestvo je podobno njivi, v kateri je zaklad, in človeku, ki je vse prodal, da je kupil njivo z zakladom. Amen.

Pridiga za god vernih duš.

(Pomagati smo vernim dušam dolžni; pa kako? gov. J. A.)

„In ga je vergel v ječo, dokler ne bo
splačal dolga.“ Mat. 18, 30.

Vvod.

Danes, ljubi moji! pridem s silno prošnjo na ta sveti kraj, da bi obilno milošno dali; zakaj v strašni ječi stoka in zdihuje prav veliko kristijanov, kateri imajo še marsiktere majhne dolgove poplačati. In vsi ti kristijani so visocega rodu, in iz prav velike deržine; ja še celo vaši sorodovinci so, in vaši prijatelji. V tej ječi strašno terpe, in ne smejo iz nje, da bi druge ljudi pomoči prosili. Z gorečimi željami čakajo v tej ječi, da bi se našli kateri, ki bi jim sami na pomoč prišli, ali bi jim po drugih pomoč preskerbeli. V serce mi sega reva teh jetnikov, in zato danes svoj glas povzdignem, in vas v njih imenu za-nje prosim, da bi se jih usmili.

Ali hočete vedeti, kateri so ti jetniki? Keršanske duše so, ki so zavoljo nekterih majhnih dolgov, ki so jih v življenji storile pa še ne poplačale, v vicah prideržane. Vse so žlahtnega rodu, ker so otroci božji, in dediči nebeškega kraljestva; vaši sorodovinci so in

prijatelji! Njih ječa pa ni tista ječa, v katero je hudobni hlapec v sv. evangeliju veržen bil, in iz ktere nikoli več ne bo prišel, — zakaj ta ječa pomenja pekel — ampak je tista ječa, v katero, kakor nam drugo sv. evangelije pripoveduje, je bil neusmiljeni hlapec od svojega sohlapca zavoljo sto denarjev veržen. Ta ječa so vice. V tej ječi pa jih Bog ojster sodnik prideržuje, vse njih prošnje nič ne pomagajo, pred iz ječ ne bodo prišle, dokler do zadnjega vinarja dolga ne poplačajo. Odprite torej, ljubi moji! v njih imenu vas prosim in zarotim, odprite svoje serca, usmilite se jih, in pomagajte jim. Svoje roke stegujejo proti nam, in tako milo kličejo: „Usmilite se nas, usmilite se vsaj vi prijatelji.“ Jaz grem tedaj prosit za tiste naše brate in sestre, ki v vicah terpé, jaz bom zdaj milošno pobiral; povedal vam bom:

1. Zakaj smo dolžni dušam v vicah pomagati;
2. kako jim zamoremo pomagati. Poslušajte!

Razlaga.

1. Kolikor bolj kdo v revščini tiči, toliko bolj se nam smili, in toliko raji mu pomagamo. Tistemu, ki je v globok vodnjak padel, pred na pomoč hitimo, kakor uboščku, ki na suhem sedi in na pomoč kliče. Glejte, ljubi moji! duše v vicah so tiste revice, ki so v globok ognjen vodnjak, v kraj očiščevanja padle, kjer grozovitne muke terpé; njim moramo torej kar najbolj mogoče, hitro na pomoč priti.

a) Kakošne bolečine pa duše v vicah terpé? Ali je res ogenj ki jih muči? Tega ne vemo; to pa vemo, da terpljenje, ki ga morajo v vicah prestati, žgé in peče kakor ogenj, in še veliko hujši, kakor naš pozemeljski ogenj. Cerkveni učeniki pravijo, da med ognjem v vicah in našim pozemeljskim ognjem je tak razloček, kakor med resničnim in namalanim ognjem. Naš ogenj je potem takem le namalan ogenj proti tistemu ognju, ki duše v vicah žgé in peče. Cerkveni učeniki pravijo, da so njih martre ali muke hujše, kakor vse bolečine mučencev; ja terdijo, da so njih martre ravno take, kakor v peklu, le ta razloček je, da niso večne. Mi moramo, le na Tistega gledati, ki ta ogenj prižiga, potlej bomo pa lahko zapopadli, da mora hujši biti, kakor naš pozemeljski ogenj. V roci močnega je tudi kaka majhna reč težka, in kolikor močnejši je kdo, toliko hujši zamore vdariti, čeravno je orodje, s kterimi udari, še tako majhno. Tako je Samson z oslovsko čeljustjo tavžent mož pobil, ko bi bil kdo drugi komaj psa ž njim ubil. Tepežnica, s katero je Jezus vole in ovce in barantače iz tempeljnovega pred-dvora izgnal, bila bi v roci kakega družega komej kakega fantalina prestrašila. Zato pravi Bog v V. Mojz. bukvah (32, 41.) „Ako nabrusim ko blisk svoj meč, in seže po sodbi moja roka . . . moj

meč bo žerl meso.“ Meč božji je tedaj kakor blisk. Kdo pa ne pozna strašne moči bliska, ki vse prešine, podere, razterga in raztopi. Tak je tudi kaznovavni meč božje pravičnosti. Če torej pomislimo, kaj duše v vicah vse terpeti imajo, ali se jih ne bomo usmilili, in si prizadevali jim pomagati?

b) Drugi vzrok dušam v vicah na pomoč priti je ta, ker si same pomagati ne morejo. Moj Bog! kdo nima usmiljenja z majhnimi otroci ali s starimi ljudmi, če hisa, v kateri se znajdejo, goreti začne. Kar najbolj morejo ljudje tje hité, in še celó svoje življenje v nevarnost postavijo, da bi take revčke iz ognja potegnili in smerti rešili. Glejte, take nesrečne revce, ki si same pomagati ne morejo, so duše v vicah. Oh, zato jih imenujemo tudi revne duše! Revne, ker nič ne morejo storiti, da bi si svoje terpljenje polajšale ali skrajšale; zakaj unkraj groba je noč, kjer nobeden več delati ne more. Revne so, ker nam tudi povedati ne morejo, kako hudo se jim godi; zakaj to se le malokdaj prigodi, da bi kaka taka revna duša privoljenje dobila, da bi se smela svojim prijateljem prikazati in jih za pomoč prositi. Ker si tedaj same pomagati ne morejo, potlej ni družega, kakor da jim mi pomagamo. Saj ljudje že človeku pomagajo, ako si sam pomagati ne more in ga prevzdigujejo in prelagajo po noči in po dné, zakaj pa bi revnim dušam ne pomagali? Saj si še živali ena drugi pomagajo. Tako postavim je znano, da žerjavi tiste zmed svojih, ki nič več leteti ne morejo, s svojimi perutnicami derže in podpirajo, da se počijejo in zopet k moči pridejo; da štorclje svoje stare, kedar perje zgubé, ogrejejo in seboj odnesó. — Utrudene, in tako rekoč brez perut so tudi duše v vicah, one se tudi s svojimi lastnimi močmi ne morejo iztergati iz unih vezi, in zleteti proti nebesom. — Ali jim ne bomo storili, kar si nespametne živali ena drugi storé? Tako neusmiljen, mislim, vendar nobeden ne bo!

c) Potlej moramo pomisliti, da so naši sorodovinci, naši bratje in sestre, naši prijatelji in dobrotniki, ki se v takim revnim stanu znajdejo — to naj nas zopet priganja, jim voljno in hitro na pomoč priti.

Marija Mojzesova sestra je bila zato, ker je zoper Mojzesa godernjala, z gobami obsuta. Na božje povelje je bila sedem dni zunaj šotorišča na samotnem kraju odločena. In kaj pravi sveto pismo? „Ljudstvo se ni ganilo s tistega kraja, dokler ni bila Marija nazaj poklicana“ (IV. Mojz. 12, 15.); to je: niso jenjali za-njo prositi, dokler se ni ozdravljena nazaj povernila. Ljudstvo je za-njo prosilo, zato ker je bila sestra njih vojvoda. — Tako, ljubi moji! je tudi veliko naših bratov in sester zavoljo nekterih majhnih prestopkov v vice obsojenih. In kaj nam je storiti? Ali jih bomo mar zapustili? Oh, tega ne! Marveč z molitevjo in dobrimi deli Bogu silo delajmo, da jim njih dolg odpusti. Zapomnimo si dobro, kaj sv. Avgustin pravi: „Če ena svinja cvili, tudi druge svinje ne

jenjajo cviliti; in če en osel pade, vsi pritečejo ga vzdignit. Če pa terpijoča duša v vicah kliče in zdihuje v svojih bolečinah, pa nikogar ni, da bi jej odgovoril. O bratje! pogledite vendar svojo neusmiljenost! O prijatelji moji! to bi ne bilo lepo, ko bi tudi mi tako očitanje preslišati morali!

Pa tudi zato moramo dušam v vicah pomagati, ker to zaslужijo, ker so prijatelji božji, in imajo le še majhen dolg poplačati. Ker nič nečistega ne more v nebesa iti, zdihuje veliko duš v vicah zavoljo takih reči, ki so po naših mislih prav majhne; tako postavim je klošterska devica Vitalina sv. Martinu odgovorila, da je v vicah, ker je ob petkih, ko se imamo Kristusovega terpljenja spominjati, nekatere nečimernosti svojemu telesu dovolila. Duše v vicah toraj nimajo nobenih velikih dolgov; one niso talentov, ampak le vinarje so dolžne. Ker pa tudi zadnji vinar mora poplačan biti, in pred ne morejo iz vic priti; morajo tudi zavoljo najmanjšega dolga terpeti, in torej je toliko bolj potreba, da jim pomagamo. Pomagajmo jim torej; storimo, kar storiti zamoremo; one same si ne morejo pomagati; one zamorejo le upati, molčati in terpeti. Božjo jezo pa zamorejo le ptuje roke od njih odverniti. Zato kličejo vse na našo pomoč. Če dušam v vicah pomagamo, to nam bo Bog stotero povernil, kakor je to sv. Jederti storil. Sv. Jedert je vse svoje dobre dela, ki jih je opravljala, in vse bolečine, ki jih je terpela, za duše v vicah darovala. Zato jej je Bog obljubil, da vse duše, ki jim k rešenju pomaga, jej bodo smerti na strani stale, in jo v nebesa spremile.

2. Kako pa zamoremo dušam v vicah pomagati? Na to naj vam nekoliko bolj natanko odgovorim.

a) Juda Makabejec je po zadobljeni zmagi 12.000 drahem srebra v Jeruzalem poslal, da so duhovni za tiste molili in darovali, ki so v vojski smert storili. In tako tudi mi darujemo za duše v vicah ne prinesemo samo kervi kozlov in jagnjet v dar, ampak pravo, neomadeževano Jagnje božje, Jezusa Kristusa samega. Ta presv. dar mora torej Bogu toliko prijetniši biti za duše v vicah. Sveti Tridenski zbor uči, da daritev sv. maše je mertvim najmočnejša pomoč. To so revne duše, če so se komu prikazati smele, dostikrat same spoznale. Tako postavim sv. Bernard pové od sv. Malahija, škofa na Irskem, da je za svojo mertvo sestro že več sv. maš opravil, potem pa je od tega prejenjal. Že je trideset dni preteklo, da ni več za-njo daroval; glej, kar po noči zasliši glas svoje sestre, ki se je pritožila, da že trideset dni v cerkveni lopi na pomoč svojega brata čaka, pa zastonj. Malahija zopet začne za-njo sv. mašo brati, in videl jo je v črnem oblačilu na cerkvenih vratih. On še naprej daritev sv. maše opravlja, in že jo je v cerkvi zagledal, pa še zmiraj v zatemnelem oblačilu. Sv. škof ni prejenjal, dan za dnevom sveto mašo za-njo darovati, in videl jo je poslednjič z veliko drugimi rešenimi dušami v belih oblačilih proti nebesom iti.

b) Zraven daritve svete maše je potlej tudi molitev močna pomoč za revne duše. „Sveta in dobra misel je moliti za mertve, da bi bili od grehov rešeni,“ pravi sv. pismo (II. Mak. 12, 46.) Sveti Avguštín molitev imenuje ključ, s katerim se zaperte nebeske vrata tudi dušam v vicah odpirajo; zato si hudič na vse viže prizadeva, molitve za mertve ovirati ali jo spriditi. Od tega nam priča sv. Terezija, ki sama to-le prigodbo pripoveduje: Ko sem se enkrat na večer pred dnevom vernih duš v svojo kameco podala, da bi za verne mertve molila, glej, je prišla gerda pošast, in se vsedla na moje molitevne bukve, da nisem nič več brati mogla; trikrat sem hudega sovražnika z znamnjem sv. križa odgnala; kakor sem pa psalme zopet moliti začela, hitro je pa zopet prišel in me je zadrževal. Pa vedno sem škropila z žegnano vodo, in pošast je pobegnula. Potem sem vidila nektere duše iz vic proti nebesom iti, katerim je k njih rešenju še le male molitve primajnkovalo, za katero jim je hudič nevoščljiv bil.

c) Tretji močen pripomoček dušam v vicah pomagati, je ubogaime dajanje, ali sploh dela usmiljenja. Stari Tobija je rekel svojemu sinu: „Deni svoj kruh in svoje vino na pokopališče pravičnega“ (Tob. 4, 18.); to je: obrni ga v milošno za revne; iz take miloščine dvojni dobiček izvira, prvič poživlja revne, drugič reši duše iz vic.“

d) Četrtič zamoremo dušam v vicah pomagati s postom in z drugimi deli zatajevanja; če, postavim, storjeno krivico voljno poterpiš, sovražnikom iz serca odpustiš, na terdih tleh ležiš, na božjo pot greš, svoje molitve klečé opravljáš, si spanja priterguješ, in vse druge spokorne dela bodo dušam v vicah v prid, če jih iz tega namena Bogu daruješ. Tudi svete obhajila in svete odpustke moramo darovati za verne duše; tako sveta cerkev uči.

Tako je storila sveta Frančiška, nuna iz reda karmelitov. Ta je vse svoje dela v tolažbo revnim dušam darovala. Za-nje je molila cele noči, za-nje se je postila ob vodi in ob kruhu, za-nje nosila oestro spokorno oblačilo, za-nje storila vse opravila svoje službe, za-nje preterpela vse terpljenje, ki jo je zadelo; z besedo, karkoli je storila in terpela, storila je in terpela za revne duše. Tako so vse njene dobre dela imele dvojno vrednost, prvič so bile dušam v vicah v prid, drugič jih je Bog tudi Frančiški sami v zasluženje zarajtal.

Sklep.

Poglejte, ljubi moji! koliko pripomočkov in potov imamo revnim dušam pomagati, da pri tem mi celo nič ne zgubimo in nobene škode ne terpimo. Bodimo usmiljeni, da bomo tudi mi enkrat usmiljenja dosegli.

Zdaj pa še nekaj. Konec dvanajstega stoletja se je na Francoskem red ustanovil, ki je ta namen imel, miloščino nabirati in ž njo revne vjete kristijane iz turške sužnosti odkupovati. Ravno tako so v najnovejšem času tudi na Francoskem po več škofijah družbo napravili, ki jo bratovščino sv. Perpetue imenujejo, ktere udje zato skerbé, da, kar največ morejo, z veliko dobrimi deli pripomorejo, da se rešijo revne duše iz strašnih vic. Če vam je prav, ljubi kristijani! naredimo tudi mi tako družbo vsaj v duhu. Jaz se vam ponudim za prednika te družbe, in kakor je sv. Terezija v dan vernih duš svoje sebi podložne sestre vpraševala, kaj prihodno leto za revne duše storiti hočejo, tako bom tudi jaz zdaj miloščino pobiral, ki jo revnim dušam hočete dati. Kaj bote torej dali? Vendar hočem sam pri sebi začeti. Jaz hočem molitve, ki so za mertve zapovedane, posebno pri sv. maši prav pobožno opravljati, jaz hočem vse dobre dela, zapovedane in prostovoljne, ki jih bom to leto doprinašal, v tolažbo revnim dušam darovati. Kaj bote pa vi dali? Vsak naj sklene, naj že bo, da od časa do časa sveto obhajilo za mertve Bogu daruje, ali da pobožno sv. mašo za-nje sliši, ali da se enkrat ali večkrat posti, ali ubogaime da, ali kako drugo dobro delo stori, in Bogu daruje v tolažbo revnim dušam. Glejte! tako bomo velik zaklad nabrali, da bomo duše odkupovali, in morebiti se že danes, morebiti pri tej priči, vrata podzemeljske ječe odpro, da bo ena ali druga duša rešena zavoljo vaših dobrih in pobožnih sklepov, ki jih zdaj storite.

Oh, ljube duše! danes še zdravi in veseli službo božjo skupej obhajamo, pa tudi nam bo mertvaški zvon zapel, enim pred enim pozneje, enemu ali drugemu morebiti še preden to leto mine. Marsikteri bo potlej tudi svoj glas pridružil milemu glasu tistih, ki kličejo: „Usmilite se nas, usmilite se vsaj vi, prijatelji moji!“ Kako tolažno bo potlej za nas, če bomo živi, in posebno, pa če bomo pred božjim tronom zveličani, katerim smo morebiti mi iz vic pomagali, spominjali se nas in Boga za nas prosili. Amen.

Pridiga za XXIV. pobinkoštno nedeljo.

(Sv. Martin nam vsem lep izgled.)

„Nebeško kraljestvo je podobno človeku, kateri je dobro seme vsejal na svojo njivo.“
Mat. 13, 24.

V v o d.

Bog ima dvojno kraljestvo; v večnosti tam so njegovo kraljestvo svete nebesa, — na zemlji tukaj je njegovo kraljestvo sveta katoliška cerkev. Ta sveta cerkev je tista božja njiva, na katero je Jezus Kristus, Sin božji, vsejal dobro seme. Tej sv. cerkvi je izročil svoj sv. nauk, svojo nekervavo daritev sv. maše, in svoje ssv. zakramente; to je dobro seme, katero je naš Zveličar vsejal na svojo njivo sv. katoliške cerkve. — Pa tudi vsak posamezen človek ima svojo njivo, katero mora obdelovati in z dobrim semenom obsevat. Ta njiva je njegova duša in stan, v kterega ga je nebeški Oče postavil. To dušo obdelovati, jo z dobrim semenom obsevat, jo vseh madežev, vse ljulike čistiti, jo z dobrimi deli in raznimi čednostmi lepšati in kinčati in jo tako za svete nebesa, za nebeško žetev, za večno veselje pripravljati in zoriti, — to je njiva, katero je Bog vsakemu sporočil, naj jo pridno in zvesto obdeluje. To je naša dolžnost, naše delo na tem svetu.

Pri tem imenitnem delu nam pa lepo svetijo in pravo pot kažejo svetniki in svetnice božje. Izmed teh svetnikov božjih sem vam za današnjo pridigo izbral zopet enega svetnika, ki pri nas Slovenčih močno slovi, kteremu je po slovenski zemlji veliko cerkev in oltarjev posvečenih in ki je naš rojak, v našem cesarstvu domá; ta svetnik je sv. škof Martin, kterega god bomo prihodujo sredo obhajali. Sv. Martin se je na Ogerskem v Sobotici l. 316 rodil od ajdovskih staršev; postal je vojščak in potem škof na Francoskem, pa povsod se je lepo svitel kot izgled vseh čednost. Ko so nekđaj sv. Martina prašali, kako je neki postal tako pobožen, tako prelep izgled vseh čednost, odgovoril je s temi-le besedami: „Moje oči so vedno gledale na Gospoda;“ to se pravi: Vedno sem svojega Boga pred očmi imel. Tudi mi bi svoje dolžnosti vselej zvesto spolnovali, greha se varovali in tako pobožni in sveti postali, ako bi se tudi mi ravnali po besedah sv. Martina: „Moje oči so vedno gledale na Gospoda.“ Na življenju sv. Martina hočem vam to, bolj jasno dokazati, — pripravite se! —

Razlaga.

Bog je zgolj in čist duh, zatorej ga tudi z očmi ne moremo gledati, kakor gledamo druge reči, ki nas obdajajo. Besede svet. Martina: „Moje oči itd. . . . pomenjajo toliko, da je sv. Martin povsod na Boga mislil, povsod se spominjal, da ga Bog vidi, da ga bode sodil in mu po zasluženji dal večno veselje ali večno pogubljenje; sv. Martin je svoje misli pri Bogu imel.

1. Moje oči so vedno . . .“ te besede so svetega Martina storile poštenega vojščaka. Sv. Martin je bil sin višega oficirja in tudi njega je poklicala cesarska postava v vojaško službo. Še le 15 let star je bil v Galijo odpeljan in med konjike ali jezdice vversten. Ni še bil kerščen, pa vendar bi bil rad tiho in mirno živel v kaki samoti. Pa božja volja je bila drugačna in mirno se uda v božjo voljo. Voljno gre med vojake in zvesto služi cesarju, lepo opravlja svojo službo, ostane pa tudi pokoren Bogu in keršanskim dolžnostim. V vojaški suknji živi ostro ko puščavnik, se ne ozira, na razuzdanosti svojih tovaršev in se ne ravna po njihovih izgledih. Imel je kot sin bogatih staršev posebnega strežaja, pa imel ga je le za pristnega brata; slači ga, snaži mu črevlje, pere ga in sili, da ž njim je pri eni mizi. Imel je sv. Martin svojega Boga vedno pred očmi in to ga je storilo poštenega vojščaka. — Pristopite zdaj vi keršanski mladenči in vi keršanski stariši! Tudi vas mladenče kliče postava v vojaško službo; goreče solze tekó po soseskah, posebno oče in mati zdihujeta, ker poznata nevarnosti vojaškega življenja, ker vidita in slišita, koliko pridnih sinov se pri vojakih shujša, pride ob vero, ob čast in sramožljivost. Koliko se jih verne od vojaške službe na svoj dom, — pa pridejo vsi zmandrani, vsi neverni, vsi hudobni, da so sramota in žalost za svojo domačo hišo, da so pohujšanje in kuga za celo sosesčino! Keršanski starši! izreajte sinove svoje v božjem strahu, vadite jih, da bodo svojega Boga imeli vedno pred svojimi očmi. Naj jih potem cesar kliče v vojaški stan, — ne vstavljajte se gosposki, ne mermrajte zoper postave, naj se zgodi volja božja. Vaši v božjem strahu izrejeni otroci bojo tudi pri vojakih svojega Boga imeli pred očmi. Kakor sv. Martin bojo zvesto, pravično in srečno opravljali svojo službo, ne bojo se pohujševali nad slabimi tovarši, ne bojo poslušali nepokornih in puntarjev, ne bojo storili nobenemu krivice, bojo poterpežljivi in zadovoljni, molitve božje službe in ssv. zakramentov ne bojo zanemarjali, in serčno bojo branili svojo deželo in njene prebivalce. Tako bojo pošteni vojščaki, kakor sveti Martin!

2. „Moje oči . . . te besede so sv. Martina storile usmiljenega človeka. Podoba sv. Martina vam je znana. Obrazuje se ko mladeniški vojščak na konju; ta vojščak svoj plajšč z mečem črez sredo reže; zraven njega pa kleči na pol nag

berač, ki se mraza trese; temu sv. Martin polovico svojega plajšča podeli. Nekega dne jezdi s tovarši na sprehod. Bilo je silno merzlo zimsko jutro. Pri vratih Amienskega mesta vidi na pol golega, mraza trepetajočega berača, ki memogredoče za miloščino prosi. Martin, ker nima denarjev pri sebi, potegne meč iz nožnice, vzame svoj plašč, ga črez sredo prereže in dá polovico beraču, zagernivši z drugo polovico sam sebe. Zavoljo tega se mu nekteri njegovih tovaršev posmehujejo, drugi pa se sramujejo svoje terdoserčnosti in občudujejo blago dejanje. Po noči v spanji se mu prikaže Kristus s polovico tega plašča odet, rekši mu: „Poglej me dobro in spoznaj svoje oblačilo, ki si ga ubogaime dal.“ Potem pa se Kristus oberne k trumi angeljev, ki ga obdajajo, in jim dé: „S tem plaščem me je še nekersščenec Martin odel.“

Tudi poznej je sv. Martina najljubše delo bilo usmiljenje do ubogih in stiskanih. Kjerkoli more tolažiti, svetovati, pomagati ali oti, stori gotovo, naj ga še tako težko stane. Jetniki, s kterimi se je tedaj posebno terdo in neusmiljeno ravnalo, bili so mu čez vse pri sercu. Da jih oteva, popotuje pogostoma od Tura v Trevir ob Renu, kjer je cesar Maksim s svojim dvorom prebival. Okoli l. 383 izleže se na Španskem ostudna krivovera. Nek Priscilijan jo zatrosi in celo dva škofa zapelje. Itacij, eden španskih škofov, pa zatoži njega in njegove priveržence pri cesarji Maksimu, ter zahteva njih smertno kazen. Res Priscilijana in njegove učence vjamejo in zapró in na Itacijevu prizadevanje v smert obsodijo. Martin, vedoč, da sveta katoliška cerkev prelivanje kervi studi in v svojih postavah prepoveduje, da se duhovnik smertne sodbe vdeležuje, Itacija pogostoma prosi, naj s svojo tožbo zoper Priscilijana odstopi; enako prosi cesarja, naj zadolženim življenje prizanese, kajti je dovolj, da cerkev njih nauke zaverže in pogubi: toda njegove prošnje so pri Itaciju zastonj. Zato pa Martin ž njim vse cerkveno občevanje preterga. Cesar pa ga posluša, ter Priscilijanovo smertno sodbo odloži. Sv. Martin je vedno gledal na Gospoda in nikoli ni zabil njegovih besed: „Kar ste komu mojih najmanjših bratov storili, to ste meni storili;“ in to ga je storilo usmiljenega človeka. —

Imejmo tudi mi svoje oči in misli na Gospoda obrnjene! Gotovo bomo potem tudi mi usmiljenega serca in radi ubogaime dajali. Vsak belič, vsak grizljeji kruha, vsako pest moke, vsako starino, vse — vse, kar smo najmanjšemu podali iz ljubezni do Boga, vse hoče nam Gospod naš tako zarajtati, kakor da bi bili njemu storili. Veselite se toraj kristijani! ki radi ubogaime delite, bogati bote nekđaj stopili pred Gospoda, veliko bote imeli od njega tirjati in vse vam bode on na večno poplačal v svetih nebesih!

3. „Moje oči . . . te besede so sv. Martina storile skerbnega škofa. Jezusa Kristusa, našega učenika in odrešenika, je sv. Martin vedno pred očmi imel; zatorej je ves gorel, da bi njegov nauk bolj in bolj razširjal in jih prav veliko ajdov h

kerščanski veri spreobrnil. Le poslušajte, kaj vse je sv. Martin storil. 20 let star je svojo vojaško službo doslužil in se jel pripravljati na službo Gospodovo. Okoli leta 355 oklene se pozneje jako slovečega Poatierskega škofa Hilarija, ki ga z veseljem za svojega učenca sprejme, v potrebnih naukih podučí, in spoznavši njegovo gorečnost, pobožnost in svetost, mu manjše posvečevanja podelí. Od tod ga žene želja, da bi svoje stariše še videl, in ako mogoče, jih h kerščanstvu spreobrnil, v Panonijo, kamor so se bili nazaj povrnili. Ali le svojo mater in nekoliko družih mu je mogoče spreobrniti; oče ostane terdovraten. Ker pa gredé povsod katoliški uk, da je Kristus pravi Bog, očitno spoznava in zagovarja, čertijo ga Arijanci. Zatoraj se poda zopet na Francosko k škofu Hilariju in napravi ž njegovo pomočjo prvi samostan. Tu je v molitvi, premišljevanji in v postu preživel 12 let, kar ga leta 372 izvoli Turska duhovščina in ljudstvo za svojega škofa; in zdaj je sveti Martin postal prav za prav apostelj ljudstva, kmetov in pastirjev, prebivajočih po šumah in pustinah. Spremljan od trume svojih menihov hodi po deželi, enako vojniškemu poveljniku, ki s svojo četo razkropljenih sovražnikov išče, da tempeljne malikov, njim posvečene stavbe, stebre, smreke in tisočletne hraste ruši in podira. Pogostoma je v smertni nevarnosti, ker prebivalci svoje svetišča sedito branijo; pa vselej je po čudežu obvarovan in rešen. V izgled naj postavim le-sem to-le prigodbo: Poleg ajdovskega tempeljna stala je velikanska hoja, tudi nekemu maliku posvečena. Ajdje, videvši, kako se Martin pripravlja, da bi jo posekal, rekó mu: „Mi jo hočemo sami posekati, ako jo v zaupanji na svojega Boga v naročje vjameš in nam moč svojega Kristusa pokažeš.“ Svetnik, to obljubivši, dá se na nogah zvezati, da ne bi mogel uiti. Drevo se poseka, in Martin, poprej se pokrižavši, vjame ga v svoje naročje brez najmanjšega poškovanja. Te in enake čuda dela sveti škof s postom in z molitvijo, na katero se ajdje v celih trumah k pravemu Bogu spreobračajo. Da pa ne bi se nazaj v svoje zmote povračevali, sezida na malikovalskih razvalinah povsod cerkve in samostane, po katerih naj bi se zasajeno seme Božjih naukov ohranilo in sad rodilo. Tako prežene Martin malikovalstvo po deželi in daleč na okoli čast Božjo razširi. Pa tudi Bog podpira in povelíčuje svojega služabnika po največih čudežih. Hudobe bežé pred njim, merličí vstajajo na njegovo molitev, sovražniki Jezusovega imena pred njim trepetajo. Deželni oblastnik Tetradij je imel od hudobe obsedenega služabnika. Dasiravno malikovalec prosi vendar Martina, da naj pride in ga prežene. Ali Martin mu sporoči, da čez prag paganske hiše ne stopí. Tetradij, prestrašen obljubi, da se hoče dati kerstiti, če Martin hudobo izžene. To se zgodi, in Tetradij postane kristijan in njegov zvest učenec. — Na poti v Sarter pride v vas, kjer zgoli malikovalci prebivajo, ter radovedni, ga videti, skup vró. Precej jim začne oznanovati Kristusa križanega. Med tem pa prinese neka

žena svojega mertvega sina predinj, prošé ga, ker pri Bogu veliko zamore, naj jej ga oživi. Materine solze in misel, da bi ta čudež k preverjenju ajdov veliko pomogel, naklonijo ga, da moli in Boga oživljenje sina prosi. Ta čudež videvši padejo vaščani na kolena in ga prosijo poduka v kerščanski veri.

Veliko težav in terpljenja je pri svojem apostoljskem opravilu prenašal. Potovavši po škofiji sreča ga voz z vojaki, ko samoč spredaj pred svojimi spremljevalci moli. Primeri se pa, da se konji pred njim splašijo. Vojaki, za tega delj razjezeni, padejo nad škofa, in ga neusmiljeno pretepó. Med tem pridejo njegovi spremljevalci za njim, in vidé ga na pol mertvega, posadé ga na svoje tovorno živino. Vojaki pa se usedejo zopet na voz; pa konji se po nobeni ceni ne premaknejo z mesta. Prestrašeni domisljijo si, da mož, kterega so pretepli, mora sv. Martin biti, čegar čudeži so bili bolj znani, kakor on sam. Pri tej priči se vernejo nazaj, prošé ga na kolenih odpuščanja, česar jim škof brez žale besede dodeli. — Eden njegovih duhovnikov, Bricij po imenu, bil je od njega zavoljo njegovih nesposodnosti že večkrat posvarjen. Na mestu poboljšanja pa raznaša najnesramniše laži čez Martina, in ga celo očitno zastramuje in s silo žuga napasti. Martin pa ves krotek poterpi to surovo bruhanje, in ne odgovori ne besede. Ravno ta krotkost pa Bricija premaga, da mu k nogam pade in ga odpuščanja prosi. Martin ga mirno pogleda, pomoli in mu odpusti. Ko se pričujoči nad tem čudijo, ker so mislili, da ga bo iz samostana pahnil, odgovori jim: „Ako je Gospod Judeža Iškarjota prenašal, kaj jaz ne bi Bricija mogel prenesti?“ Na to prerokuje, da se bo Bricij spokoril, da bo sveto živel in njegov naslednik na škofijskem sedežu. In res Bricij postane škof in svetnik, ki ga še sedaj sveta cerkev časti. —

Dasiravno pa je bil sv. Martin tako krotek in poterpežljiv, bil je vendar enako mogočnega serca. Cesarju Maksimu, kterega so vojaki na ta sedež postavili, očital je kar naravnost in odkritoserčno njegovo izdajalstvo nad pravednim cesarjem, ter ga ni hotel poprej v cerkveno občestvo sprejeti, dokler se ni od svoje krivice očistil. Vendar pa ga cesar večkrat k svoji mizi povabi. Pri eni teh priložnost povabljenih je tudi več prvih služabnikov. Točaj ponudi natočeno zlato kupico cesarju; ta pa, brez da iz nje pije, pokloni jo škofu, ki zraven njega sedi, pričakovaje, da mu jo škof zopet nazaj postavi. Martin pije, toda kupice ne da cesarju, ampak nekemu duhovnu, kot najvrednišemu pri mizi. Cesar in njegovi velikaši se nad tem spogledujejo, in s svetim spoštovanjem premišljajo škofovo dejanje, ki duhovniško čast tako vé čislati.

Da še nekoliko o njegovi ljubezni do čistosti le-sem postavim, omenim naj te-le prigodbe: Na enem svojih popotovanj izve, da blizu ondi neka pobožna devica v svoji hiši na kmetih že več let zaperta posebno sveto živi. Martin jo misli v tem njenem sklepu

poterditi in za tega del jo s svoje pričujočnostjo počastiti. Ko pa do njene hiše pride, pove mu neka ženska, da je ta devica terden sklep storila, nikoli z nobenim moškim ne izpregovoriti, naj jej toraj nikar ne zameri, če se tudi sedaj tega sklepa zvesto derži, ker se bo potem lažljivej slehernemu obiskanju odpovedala. Martin jej tega ne le zameri, temuč njeno stanovitnost očitno pohvali. Svoje veliko spoštovanje do devištva razodene svojim spremljevalcem s temi besedami: Pokaže jim travnik, kterege en del so voli in krave popasle, drugi del svinje razrile, tretji pa je s pomladanskimi cvetlicami ozališan cvetel. „Glejte, pravi, ta del, akoravno so cvetlice popasene, pa je vendar še zelen, pomenja zakonski stan; od prešičev razriti del je podoba nečistosti; prijetni, cvetličnati del pa je podoba devištva. O kako krasen pogled! — nič se ne da ž njo meriti. Med tem, ko nečistost, ako se s pokoro ne izbríše, v večni pogin pahne, pripuščen je zakon, devištvo pa je zasluga časti.“ Tako skerbno je sv. Martin svojo škofovsko službo opravljal: vedno je gledal na Gospoda, pred katerim bo moral odgovor dajati, kako da je spolnoval dolžnosti svojega stanu.

Oh da bi tudi mi ne pozabili, da Gospod naš tudi nam preče: „Daj rajtengo od svojega hiševanja!“ Vsi imejmo, ljubi moji! to vedno pred očmi! Oskerbniki in delavci smo vsi, — pridni delavci pa zvesto delajo, prenašajo tudi križe in težave, opravljajo tudi težavne dela; pred očmi imajo lepo plačilo, ki jih čaka ob koncu leta. Delajmo tudi mi tako; naj je delo naše težko, naj je naše življenje vroč delavnik, — imejmo Gospoda pred očmi in v svete nebesa, ktere nam bo prisodil za plačilo. Pa pomagajmo, da tudi drugi nam izročeni zvesto opravljajo svoje dolžnosti; posebno vi starši, gospodarji in gospodinje prizadevajte si, da svoje podložne, kakor sv. škof Martin, lepo podučujete v keršanski veri in izrejate v strahu božjem. Inejte pred očmi Gospoda, ki vam je otroke in posle sporočil, pa bode enkrat tudi njih duše tirjal z vaših rok. Gorjé vam, ako ste vi tega krivi, da se kaka duša pogubi! Imejmo Gospoda pred očmi in v mislih!

4. „Moje oči . . . te besede so sv. Martina storile poterpežljivega starčka. Poterpežljiv je bil sv. Martin vse svoje žive dni. Pripoveduje se o njem, da sv. Martina niso nikoli vidili jeznega ali nepoterpežljivega, nikoli od kake strasti ali nagnjenja razburjenega. Vedno je bil poln miru in veselosti, vedno mu je bil Jezus na jeziku: „Moje oči so vedno gledale na Gospoda,“ ki mu vse pošilja, bodi si veselo ali žalostno, od kterege smo prejeli toliko dobrega, zakaj bi tudi kaj hudega ne prejeli. Ta poterpežljivost sv. Martina se je posebno lepo skazovala na njegovi smertni postelji. Bil je že čez 80 let star in bolezen ga dene na boljno postelj. Bogu se darovaje, reče učencem: „Ura moje smerti je blizu.“ Vsi se milo zjakajo in kličejo: „Oče, zakaj nas zapustiš? komu nas boš netolažljive izročil? Dereči volkovi bodo tvojo čredo

Izbate deli - bil ogyo ten - kodno takti

napadli, in kdo nas bo, ako je pastir mertev, pred njihovimi popadi varoval? Poznamo sicer tvoje hrepenenje po Kristusu, toda tvoje plačilo je zagotovljeno, in če prav odloženo, za tega del ne bo pomanjšano. Daj se po naši revi pregovoriti, misleč na nevarnosti, v katerih nas zapustiš.“ On pa jim odgovori v molitvi k Bogu: „Gospod, ako sem tvojemu ljudstvu še potreben, ne branim se dela; Tvoja sveta volja se zgodi!“ — Tako je še v poslednjem trenutku volja Božja njegovo edino vodilo. Dasiravno merzlična vročina čedalje hujša prihaja, vendar ne neha moliti. Leže na s pepelom potresenih tleh, ogerajen s pokornim oblačilom in s sklenjenimi rokami, videti je kakor vojak, ki z orožjem v rokah umira. Njegovi učenci hoté nekoliko slame pod njega deti, pa on jim tega ne pusti rekoč: „Kristijan mora na pepelu umreti; gorré mi, ako bi drugačen izgled dal!“ Da bi mu pa vendar nekoliko polajšali, hoté ga na stran obrniti; on pa jim odgovori: „Ljubi bratje! pustite me rajše nebo gledati, kakor zemljo, da gre moja duša pri odhodu po ravnem potu k svojemu Gospodu.“ Na to zagleda hudobo ob svoji strani, in jej de: „Kaj delaš tukaj, neusmiljena zver? Pri meni ne boš nič svojega našel! sprejelo me bo Abrahamovo naročje.“ Po teh besedah izdihne svojo blago in čisto dušo 8. novembra l. 400 ali poleg drugih l. 397. Njegovo truplo bilo je potem 11. novembra v Tur preneseno in zunaj mesta v nekem gozdiču pokopano. Nad 2000 puščavnikov in menihov in brezštevilna množica ljudstva spremili so ga k pogrebu.

Imejmo tudi mi svoje oči vedno na Gospoda obrnjene, in tudi mi bomo lahko, ja še celo veselo prenašali vse svoje težave in nadloge, vse bolezni in bolečine, tudi enkrat samo smert. Gospod sam nam vse pošilja in vse iz gole ljubezni do nas in iz svoje neskončne modrosti: „Tistim, ki Boga ljubijo, vse dobro izide.“ Naj nad nas toraj prihrumijo hudi viharji, naj nas tarejo križi in terpljenja, naj nas zgrabi bolezen in smert, — imejmo oči svoje obrnjene na Gospoda, ki je rekel: „Kdor hoče moj učenec biti, naj sam sebe zataji, naj svoj križ zadene in ga nosi za menoj! Veselite se; vaše plačilo je obilno v nebesih!“

Sklep.

Sveti Martin je bil lep izgled vseh čednost. Bil je pošten vojščak, usmiljen človek, skerbni škof, in poterpežljiv starček. In kako je to postal? Sam je to povedal rekoč: „Moje oči so vedno gledale na Gospoda.“ Obračajmo tudi mi vsi svoje oči vedno na Gospoda in gotovo bomo dolžnosti svojega stanu zvesto spolnovali, radi in obilno ubogaine dajali, Jezusov sv. nauk razširjali in terdno se ga držali, pa poterpežljivi ostali v vseh primerljajih svojega življenja, v težavah in britkostih, v bolezni in smerti. Tudi mi bomo prej ali slej ležali na smertni postelji; ali bomo mar tudi mi tedaj

397
716
—81

reči mogli s sv. Martinom: „Sprejelo me bo Abrahamovo naročje?“
Deržimo se sedaj v življenji Martinovih besed: „Moje oči . . . po-
tem bomo tudi ob smertni uri s sv. Martinom reči mogli: „Sprejel
me bode Gospod v svete nebesa!“ Amen.

Pridiga za XXV. pobinkoštno nedeljo.

(Sv. Leopold: Dolžnosti do sv. katoliške cerkve.)

„Ženofovo (gorčično) seme je sicer naj-
manjše zmed vseh semen; kedar pa
zraste, je večje kakor vse zelišča in je
drevo, tako da ptice spod neba pridejo
in prebivajo na njegovih vejah.“

Mat. 13, 33.

Vvod.

Najrajši je Jezus v prilikah govoril; jemal je te podobe iz domačega življenja, da ga je vsakdo prav lahko razumel. Tako nam današnje sv. evangelije dve priliki pripoveduje, — od gorčičnega semena in od kvasa. Gorčičnemu semenu in kvasu, pravi Jezus, je podobno božje kraljestvo na zemlji ali sveta katoliška cerkev. Gorčično seme je majhno, pa postane drevo: tudi sv. katoliška cerkev je bila s perva majhna, pa zrastle je veliko drevo, ki razprostira svoje veje po celem svetu in milijonov ljudi je, ki v senci tega drevesa mirno in srečno prebivajo. — Podobna pa je sv. katoliška cerkev tudi kvasu. Poglejte moko v niškah, vzemite nekaj kvasa, primešajte ga moki; poterpite le malo in moka postane testo, ki moki ni več podobno. Tako je storila in še stori sveta katoliška cerkev. Kamur luč svete katoliške cerkve ne posveti, tam je svet ves drugačen, kakor tam, kjer sveti luč svete kerščanske vere. Le spominjajte se žalostnih in strašnih časov, preden je Jezus svoj sv. nauk iz svetih nebes prinesel in preden so ga njegovi aposteljni in učenci raznesli po celem svetu. Pomislimo, kako se godi ljudem v Aziji, Ameriki, Afriki itd. . . ., katerim ne seje še luč svete kerščanske vnre. Res, da sedijo v smertni senci. Največa dobrota, čast in sreča je toraj vsakemu ljudstvu in vsaki deželi, ako sveta katoliška cerkev tam raste ko gorčično seme in dela med ljudmi ko kvas v moki. Zatoraj navstane prašanje, kaj da je storiti, da sveta katoliška cerkev raste ko gorčično seme

in dela ko kvas? To nam kaže svetnik, kterega god ravno danes obhajamo; to nam kaže sveti Leopold, avstrijski vojvoda. Od tega vam hočem danes govoriti, — pripravite se!

Razlaga.

Sveti Leopold se je leta 1073 rodil v Melku blizu Dunaja; oče mu je bil mejni grof Leopold, mati pa Ita iz Babenbergarske rodovine. Sv. Leopold je sveto katoliško cerkev spoštoval že od mladih nog.

1. Spoštovati moramo tudi mi sv. katoliško cerkev.

Sv. Leopold je sv. katoliško cerkev spoštoval že od mladih nog. Škof Altman v Pasovu mu je bil prvi in mojsterski odrejevalec. Potem obiskuje korarske šole v Melku, in že tedaj je bilo njegovo veselje, sv. pismo prebirati, s kanoniki v kor hoditi in nad njihovimi pobožnimi pogovori se spodbadati. V tej cerkvi je bil tudi med viteze povzdignjen, in je pred ondotnim oltarjem pervikrat stal na straži. Bil je zal mladeneč, blizo sedem črevljev velik, v viteških umetnostih verlo izurjen in kar je še več, ponižen, moder in bogaboječ. Nikoli ni bilo nečedne besede od njega slišati, laž in rotnje se mu je studilo, in sredi veselic na vladarskem dvoru ohranil se je čistega in neomadežanega. Bil je vseskozi prijatelj zderžnosti, treznosti in zmernosti, sovražnik pa vse nečimernosti. Še v dorastlih letih je rad sv. pismo bral, premišljuje njegove izreke s pobožnostjo. Še sedaj se kaže v Klosterneuburgu dragoceno sveto pismo in psalmske bukve, ktere je svoje dni rabil in jih samostanu podaril.

Po očetovi smerti l. 1096 nastopi, še le 23 let star, ko mejni grof vladarstvo Avstrije. Kakor kedaj kralj Salomon prosi tudi on Boga ne mogočnosti in bogastva, ampak modrosti, da bi svoje ljudstvo v pravičnosti in v miru Njemu najvišemu na čast zamogel vladati, in Gospod mu tudi dodeli, česar prosi. Dasiravno še mlad spoznava vendar, da je sreča in nesreča ljudstva od spolnovanja verskih resnic in naukov zavisna. Najmočnejše in najpremožnije ljudstva morajo brez vere poginiti. — Oh, da bi ljudje tudi naše dni spoznali, da je živa katoliška vera, in živ kerščanski duh največa sreča in slava za vsako ljudstvo in vsako deželo! Kjer je vladar — bodi-si cesar ali kralj, bodi-si deželski ali okrajni poglavar — kjer je gosposka navzeta kerščanskega duha, — tam bode vsak spoznal, da je na to stopinjo postavljen po božji milosti, da pa bode tudi od svojega vladarenja odgovor dajal na božji pravici. Vsak poglavar bode toraj ponižen, pravičen in priljuden. Kjer so pa podložni polni pravega kerščanskega duha, zvesti kristijani, vedno bodo pred očmi imeli besede sv. Pavla: „Ni je oblasti, ktera bi ne bila od Boga, in ktera je, je od Boga; da se toraj tisti, ki se gosposki ustavlja,

Bogu zoperstavlja. " Vsak tak podložen bô pokoren, rad bo spolnoval vse svoje dolžnosti, naj si bojo tudi težavne, vse bode zvesto spolnoval zavoljo Boga, ki je gosposko postavil; ne bode je goljufoval, ne bode zoper njo puntal. Tako bojo gosposke in podložni lepo v miru, v zastopnosti in ljubezni med seboj živeli. Oh da bi se vladarji le prepričali, da ne veliko armad, veliko kanon, veliko ladij, veliko fabrik, veliko železnic dela kake dežele bogate in kakega ljudstva srečnega, — ampak pravi duh kerščanski, duh resnice, pravice in ljubezni. — Pa naše dni se vse meša po svetu; kerščanska vera in sveta katoliška cerkev se le v kot postavljata, imata pri vladarjih in podložnih le malo veljave in vrednosti, po nekterih deželah se pravi kristijani še celo preganjajo, kaznujejo in zapirajo! Poglejmo na Nemško, v Švajco, v Italijo, v Brazilijo itd. Zatoraj je pa tudi toliko vojske vedno na nogah in toliko puntov in prekucij po svetu; — zatoraj se tudi toliko sliši od morij in ropov, toliko od tatvin in goljufij; — zatoraj so ječe natlačene, pridnih delavcev in poslov pa zmanjkuje.

Spoznajmo kakor sv. Leopold, da je sveti kerščanski duh največa sreča in slava za vsako deželo in ljudstvo in spoštujmo sveto katoliško cerkev, ki je mati pravega kerščanskega duha!

Sv. Leopold je sv. katoliška cerkev branil. Ob času njegovem so nemški cesarji se vzdignili zoper papeža, hotli so mu cerkveno oblast in deželo vzeti, sila veliko vojske so na Laško peljali in tam hudo razsajali. Tudi tam v sveti deželi so Turki strašno divjali in vso deželo pod svojo oblast spravili. Sv. Leopold pa je svojo deželo mirno vladal, s sveto cerkevjo v miru in edinosti živel. Rad bi bil tudi šel v Palestino, v sveto deželo in pomagal, Kristusov grob nevernikom iz rok vzeti in sveto mesto kristijanom pridobiti. Pa okoliščine mu tega niso pripustile, doma je moral ostati in mir ohraniti. Pomagal pa je pri križarskih vojskah mnogo z denarji in vojščaki. — Tudi tedaj še bolj divji Madjari so deželo sv. Leopolda nadlegovali, cerkve požigali in verne kristijane lovili in morili. Tudi zoper Madjare je sv. Leopold dvakrat svoj meč potegnil in pokazal, da ne zna le moliti, temuč tudi meč sukati; dvakrat je Madjare premagal in branil svoje verne podložne.

2. Tudi mi moramo braniti sv. katoliško cerkev. Sramota in gerdoba za vsakega sina, kateri se za svojo mater ne potegne. Kako se pa godi sv. katoliški cerkvi, naši materi, naše dni! Sv. Oče Pij IX. je zgubil svojo starodavno deželo in živi v svojem lastnem mestu Rimu, ja! v svoji lastni hiši ko jetnik, — že več let ne stopi črez prag svoje lastne palače. In vladarji, katoliški vladarji za njega mezinca ne ganejo, za njega peresa ne primejo. Na Nemškem, v Švajci in po Laškem se škofje in duhovniki preganjajo in zapirajo, verni katoličanje ob božjo službo, ob božjo besedo, ob svete zakramente pripravljajo, se samostani ropajo in mnih pa nune iz svojih hiš in domačih dežel podijo, — pa ni ga

vladarja, ki bi tem krivicam mejo postavil in konec storil pa branil pravice sv. katoliške cerkve. — So tudi časniki in novine, ki nauk sv. katoliške cerkve zasramujejo in prebračajo, tudi pravice svete cerkve spodkopujejo, — pa le jih nihče ne strahuje, nihče ne vstavi, še celo katoličani sami jih podpirajo z denarjem in peresom.

Ljubi moji! kako je sv. Leopold branil sv. katoliško cerkev! Mi sicer nismo vladarji, kralji ali cesarji; pa vendar tudi mi moremo braniti pravice sv. katoliške cerkve. Mi zamoremo moliti in Boga prositi, naj sovražnike svete cerkve poniža in britke dni svojega obiskovanja okrajša; — mi zamoremo podpirati društva in časnike, ki se potegujejo in bijejo za pravice svete cerkve; — mi zamoremo tudi kako besedo zasaditi tistim, ki zoper sv. cerkev razsajajo in rogovilijo. Tako branimo po svoji moči pravice svete katoliške cerkve. —

Sveti Leopold pa je sv. katoliško cerkev tudi podpiral. Sv. Leopolda prva in največa skerb je bila, da pravega kerščanskega duha in pravo kerščansko življenje med podložnimi vvede. V ta namen mu je skerb za pobožne mašnike, po katerih bi se propadlo spoznanje kerščanstva vseh vraž očistilo in razširilo. Potem da veliko novih cerkev sezidati, stare pa prenoviti, da bi se mogla božja služba dostojno opravljati. Bilo je 8. maja l. 1106, ko Leopold s svojo pobožno soprogo Nežo, s katero se je bil malo dni poprej poročil, z balkona svojega novega gradu, ki ga je na Golovcu poleg Dunaja dal sezidati, krasno okolico razgleduje. Ravno se pomenkujeta, kje bi Bogu na čast in svojim podložnim na dušni blagor cerkev postavila, ko nagloma navstali piš njeni grofinji čez glavo rahlo obešeni pajčolan daleč v gozd odnese. Zastonj ga iščejo; nihče ga ne more najti. Čez 23 dni potem pa gre Leopold na lov, ter najde po naključju pajčolan na bezgovem germu viseti. To mu je znamenje, da je to oni kraj, kjer naj cerkev in samostan sezida. Povedavši o tem svoji soprogi tudi ona v to dovoli. Še tisto leto se zidanje prične, in že leta 1107 zroči ustav in cerkev 12 korarjem s proštom na čelu. Poznejše pa še cerkev poveča, kakoršna je še dandanes. Tako nastane slavni ustav Klosterneuburg, ki tudi telesne ostanke svojega sv. ustanovnika v krasni kapeli med drugimi dragocenostmi hrani. Razen Klosterneuburškega ustava sezida Cistercienski samostan pri sv. Križu. Goreče duhovne jako časti in ljubi, podpiraje jih z vsemi potrebnimi dohodki, da se jim za vsakdanji živež in obleko ni treba toliko boriti. Samostane povzdigne za prave sadne šole, iz katerih mnogo učenih in gorečih duhovnov pride.

Pa vedel je sv. Leopold, da lepi izgledi več pomagajo, kakor besede in povelja, in da ga Bog ni na sedež povzdignil, naj bi se gostil in veselil ter od žuljev svojih podložnih pasel, temuč da bi jim bil pravičen gospod in dobrotljiv oče, živi s svojo pobožno soprogo Nežo, hčerjo cesarja Henrika IV., v zvesti ljubezni in edi-

nosti. S svojimi otroci vred, (kterih dva — Leopold in Henrik s pridevkom Jasomirgot — sta bila naslednika v vladarstvu, in katerih poslednji je Šent-Stefansko cerkev na Dunaji dal zidati; druga dva, Oton in Konrad, sta bila slavna škofa, oba na visoki šoli v Parizu izučena); je sveto pismo bral, ž njimi skup po noči k molitvi ustajal, ž njimi skup k sveti maši in božji besedi hodil. Tako izredi svoje otroke v božjem strahu, jih nauči pokorščine, in vsadi serčno ljubezen do nizkih in ubogih v nje. On sam jim je v tem najlepši izgled. Vsak bodi si še tako reven ali poslednji dninar, sme k njemu priti; stražniki pred gradom ne smejo nobenega odpoditi; še celo, če je kje pri kakovi nedolžni zabavi, brez nejevolje ustane da pritožbe in prošnje ubogih zasliši. Vdovam in sirotam je oče. Lačni dobivajo iz njegove kuhinje jesti, in nagi iz njegovih rok obleko. Celo bolnike hodi sam po hišah obiskovat, jih ljubeznjivo tolaži in z milimi darovi podpira in razveseljuje. Zato ga sploh le „očeta ubogih“ imenujejo. — Pravičnost mu je nad vse. Njegovo dobro serce je bilo jako k usmiljenju in prizanašanju nagnjeno; hudo mu je delo, ako je moral kaznovati. Vendar, predno je bil primoran strahovati, skušal je obtoženca k spoznanju njegovega zadolženja pripeljati in ga prepričati, da je kazen pravična. Lastnega dobička željnih služabnikov krog sebe ne terpi. V njegovem stanovanju je vse priprosto in spodobno. Veselice s hrupom in šundrom ter dolgo v terdo noč trajajoče gostije so mu ostudne. Najbolj ga veseli družčina duhovnov, ktere ima za božje namestnike ter v veliki časti. Njim storjene krivice najostrejše strahuje. Svojim služabnikom je dobrotljiv, pa tudi čuječ gospod. Nič nespodobnega ne terpi nad njimi. Ves njegov dvor je izgled spodobnega, kerščanskega življenja.

Tako mu je bila vedno božja čast, ter njegovo in njegovih podložnih zveličanje pred očmi. Bil je vladar po božji volji, da mu je malo enakih. Pred koncem njegovega življenja napade ga neka huda bolezen. Toda voljno poterpi vse bolečine, iskaje tolažbe v lepih izrekih sv. pisma, kateri so mu bili vseskozi v spominu. Sluté, da bode le smert tem bolečinam konec storila, dá se s svetimi zakramenti prevideti, in ž njimi pokrepčan nastopi pot v večnost, loči se 15. nov. leta 1136 iz tega sveta, v 64. letu svoje starosti.

3. Podpirajmo sv. katoliško cerkev tudi mi! Najbolj izdatno bomo sv. cerkev podpirali s tim, da se zvesto držimo njenih nauk, po njih svoje življenje ravnamo in svoje dolžnosti spolnujemo na vse strani. Pervi kristijani so bili skorej sami svetniki in ravno to je storilo, da se je toliko ajdov in nevernikov spreobrnilo in prevzelo kerščansko vero. — Mi nismo vladarji — kralji in cesarji — da bi zamogli cerkve staviti in samostane zidati. Pa vendar pomagati moremo, da so naše cerkve čedne, da se božja služba spodobno opravlja, da se cerkvene svečanosti in procesije slovesno obhajajo. — Tudi s tim moremo sv. katoliško cerkev

podpirati, da družbe in misijonske naprave in zavode, katerih namen je sveto vero oznanovati in razširjati, da te naprave z molitvami in darovi podpiramo. Veliko jih je hudobnežev, ki si na vso moč prizadevajo, sv. katoliško cerkev oškodovati, zatirati in celo pokončati: ne deržimo križem rok tudi mi, napenjajmo vse žile in moči, da njih hudobnim naklepom močno jez postavimo in božje kraljestvo našim deželam ohranimo!

S k l e p.

Božje kraljestvo na zemlji je sv. katoliška cerkev; žalibog, da je naše dni dosti ljudi, kateri bi radi ubranili, da bi to drevo ne rastle in ta kvas ne delal. Pa hvala Bogu, da nam usmiljeni Bog že od nekaj pošilja cesarjev, kateri so prijatelji in varhi te svete cerkve. Že pred osem sto leti je sveti Leopold katoliško cerkev spoštoval, branil in podpiral; tudi njegovi nasledniki iz preslavne Habsburške rodovine so bili dobri in verni katoličani. In tudi sedajni naš presvitli cesar Franc Jožef so večkrat že pokazali svojo katoliško vero. Še se spominjamo, kako pobožno so opravili božjo pot v sv. deželo; še se spominjamo, kako so na Tirolskem rekli, da so katoliški vladar; ni še dolgo, kar so kardinalu knezu Švarcenbergu v Pragi rekli, da bojo pravice katoliške cerkve branili, kolikor premorejo. Zatoraj hvala Bogu, da nam daje takih vladarjev; spolnujmo le tudi mi dolžnosti katoliškega kristijana: spoštujmo, branimo in podpirajmo sv. katoliško cerkev, kolikorkoli le premoremo! Vsa pomoč pa pride od zgoraj od Tistega, ki je rekel: „Peklene vrata je premagale ne bojo.“ Sv. Leopold prosi pri Njem za nas! Amen.

Pridiga za XXVI. in poslednjo pobinkoštno nedeljo.

(Sv. Cecilija je Bogu vse darovala.)

„Vidili bodo Sinu človekovega priti v oblakih neba z veliko močjo in veličanstvom.“
Mat. 24.

V v o d.

Veliko je ljudi, ki so na ime Jezusa Kristusa kerščeni, pa malo marajo za Jezusa Kristusa. Veliko jih je, ki njegovega ne-

beškega nauka ne poznajo, še manj ga spolnujejo, ja! še celo zasmehujejo in zaničujejo ga. Veliko jih je, ki si v misel in k sercu ne jemljejo, da je Jezus, Sin božji, sveti raj zapustil, v našo solzno dolino prišel, nas učil, za nas terpel in slednjič grozovitno in sramotno na križu umerl. Veliko jih je, ki ne pomislijo, da je Jezus sv. katoliško cerkev postavil, jej izporočil svoj sv. nauk, svojo nekervavo daritev sv. maše, sedem ssv. zakramentov, da je svoji sv. cerkvi oblast dal zavezovati in odvezovati, postave dajati in preklicevati. Veliko jih je taci, ki za vse to malo ali nič ne marajo.

Veliko jih je pa tudi družih, ki Jezusa Kristusa, kot živega Boga častijo in molijo; ki njegov nauk visoko čislajo in lepo spolnujejo; ki svete zakramente vredno in pogostoma sprejemljejo in radi k sv. maši hodijo, in se tako Jezusovega odreščenja deležne in njegovih obljub vredne storijo; ki sv. katoliško cerkev, ko svojo duhovno mater in Jezusovo namestnico, visoko spoštujejo, serčno ljubijo, zvesto poslušajo in ubogajo. Veliko jih je taci, ki se Jezusa Kristusa terdno in stanovito deržijo.

Glejte, ljubi moji! dve sorti ljudi; vsi pa bomo enkrat stali pred sodnjim stolom Jezusa Kristusa, kakor nam pripoveduje današnje sv. evangelije. „Prikazalo se bo znamenje Sinu človekovega na nebu; in tedaj se bodo jokali vsi narodi na zemlji, in bodo videli Sinu človekevega priti v oblakih neba z veliko močjo in veličastvom. In bo poslal svoje angelje s trobento in z velikim glasom, in bodo zbrali njegove izvoljene od štirih vetrov, od konca neba do konca njegovega.“

Kaka se bode tedaj godila tistim, ki so bili Jezusovi zasramovavci in sovražniki? „Poberite se mi, jim poreče, spred mojih oči, jaz vas ne poznam.“ Kaka pa se bode godila unim, ki so bili Jezusovi služabniki in prijatelji? „Pridite k meni vi blagoslovljeni mojega Očeta in posedite kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta.“ Alite, da bi mi vsi radi stali tedaj v versti izvoljenih? Deržimo se terdno Jezusa Kristusa, kakor svetniki in svetnice božje, ki se že sedaj pri Jezusu v nebesih veselijo; delajmo, kakor so oni delali, — darujmo Jezusu vse, kakor so oni darovali. Hočem vam toraj danes zopet svetnico pred oči postaviti, ktere god ravno danes obhajamo in rečem: Sv. Cecilija je Jezusu darovala

1. svoje petje;
2. svojo nedolžnost in
3. svoje življenje. Le zvesto poslušajte!

Razlaga.

Sv. Cecilija se je v 3. stoletju rodila v Rimu od visokih in bogatih starišev. Njeni stariši so bili in ostali ajdje; Cecilija pa je bila že v otročjih letih v kerščanski veri podučena. Kako je k temu poduku prišla, ni povedano. Od mladih neg je sv. evangelje rada

prebiralala in premišljevala, pobožno molila in oestro postila. S premišljevanjem, z molitvijo in s postom pa je tudi strinjala sv. pesmi, ktere je na hvalo in čast božjo rada prepevala in z orgljami spremljevala. Le pogledjte njeno podobo! Mlada, zala devica derži v rokah orglje, svoje oči k nebesom obrača in pošilja svoje sv. pesmi in svojo godbo ali muziko pred božji tron.

1. Sv. Cecilija je Bogu darovala svoje pesmi. Petje je dar božji, kakor govor, in peti ni nič drugega, kakor bolj vneto in serčno govoriti. Zatoraj so ljudje že od nekdanj Bogu na čast in hvalo prepevali. Komu je neznana krasna hvalnica v Mojzesovih bukvah, ki jo je pelo izraelsko ljudstvo pri prehodu čez rudeče morje, ali ona, ki so jo peli trije mladenčiči v razbeljeni peči? Kdo ni ginjen pri žalostinkah Jeremijevih, ki jih poje prerok na grobljah in razvalinah Jeruzalemskega mesta? Kdo ne pozna Davidovih psalmov, v kterih se serce kraljevega preroka sedaj hvale in zahvale, sedaj češčenja in molitve, pa zopet tuge in žalosti, ali ponižnosti in kesanja vse topi, in ki jih cerkev še dandanes ob raznih prilikah, veselih in žalostnih, prepeva? Tudi od Zveličarja vemo, da je po zadnji večerji z apostoli zahvalno pesem pel.

Znano je, da so prvi kristijani prav radi prepevali. Njih učenci so jih k petju spodbadali in v petji podučevali. Peli so pri svojih delih doma in na polji, kmet pri plugu, pastir pri svoji čredi, rokodelci v svoji delalnici, mati pri zibeli, peli so pri božjih službah, celo v ječah in na potu na morišča. Njihove pesmi pa so bile zgolj čiste in svete pesmi. Bile so čestilne, hvalne in zahvalne pesmi Bogu Najvišjemu na čast. Nikoli ni bilo iz njih ust slišati kakove gerde, umazane, nesramne in brezbožne popevke. Ker je v njihovih srcih ljubezen Božja gorela in čistost stanovala, imeli so za tega voljo največji stud nad gerdimi pesmami, kakoršne so ajdje prepevali. Ali kako daleč so tudi v tem zabredli sedanji verni od prvih kristijanov. Razlagajo se pesmi čez hrib in plan, od pastirjev in pastiric, slišijo se po kerčmah, in po noči po mestih, terjih in vaseh, da pošten človek pri njih zarudi, kterih se ne angelji, ampak hudobni duhovi veselé, in s kterimi se nikakor ne zlagajo verste zveličanih, ampak peklenskih pošast. Pregovor pravi: „Česar je polno serce, rado tudi iz ust gre.“ Serce takih gobezdačev mora toraj biti gerda mlakužina, in zato se tudi iz njih ust le gerda nesnaga razliva. Njihovo serce ne pozna nebeske ljubezni, ampak zgolj posvetno in meseno; zato tudi njihove usta le nečiste kvante bruhajo.

Žalostno je, da se po nekterih krajih po noči in ob svetih večerih vpije in vriska, v cerkvi pri božji službi pa vse molči, ne slišiš glasu na božjo čast in slavo. Pa kako lepo je po drugih krajih, kjer v cerkvi vse poje — staro in mlado — bogato in revno. Slišal sem v nekem kraju v Istri celo cerkev litanije peti; duhovnik pred oltarjem popred, farani pa za njim; povem vam, ljubi kristijani,

da se mi je milo storilo pri sercu, da je moje serce pobožnosti gorelo in nehoté so mi svitile solze v oči priigrale. Oh da bi bilo povsod tako! Sv. Cicilija je s čistim srcem in s čistimi ustmi pela hvalo božjo, je darovala Bogu svoje petje; darujmo svoje petje Bogu tudi mi; pojmo Bogu na slavo spodobne in svete pesmi, pojmo jih s čistim srcem in s čistimi ustmi. Tako bomo vredni tudi v nebesih peti z angeljci in svetniki božjimi v večnem veselju. —

Sveta Cecilija je Jezusu Kristusu v svojem sercu prisegla, da noče z nobenim možem v zvezo stopiti in da hoče le Njemu do smerti zvesta ostati, le Njemu svojo nedolžnost darovati. Njeni stariši pa so jo primorali, mogočnega pa poštenega mladenča ajdovske vere, Valerijana po imeni, za moža vzeti. Pa kaj se zgodi prvo noč! Ko sta sama, Cecilija z močjo od zgoraj napolnjena govori ženinu mile in priserčne besede: „Blagi ljubi prijatelj! imam ti neko skrivnost razodeti; prisezi pa mi, da jo bodeš vseskozi spoštoval.“ Valerijan priseže, da mu nobena pozemeljska moč ne bo ust odvezala. „Tak' poslušaj, govori devica nadalje, jaz imam božjega angelja za prijatelja, ki moje telo skerbno varuje. Ako vidi, da imaš le najmanjše poželjivo hrepenenje do mene, zagrozi se jeze proti tebi, in pokončal te bo v svojem serdu v cvetji tvojih mladih let. Vidi pa, da me s čistim in neomadežanim srcem ljubiš ter se mojega devišstva ne dotakneš, ljubil te bode, kakor mene ljubi, in ti bo vse zaklade svojih milost dodelil.“ V dnu serca pretresen odgovori, od milosti božje nevedoma ginjeni mladenec: „Cecilija, ako hočeš, da tvojim besedam verjamem, daj mi tega angelja videti. Ako ga vidim in spoznam, da je angelj božji, potem storim, česar me prosiš. Če pa koga drugega ljubiš, vedi, da vaju oba z mečem prebodem.“ Devica resnobno dostavi: „Valerijan, ako poslušaš moj совет, in se daš v večno tekočem studencu očistiti, hočeš v edinopravega in živega Boga verovati, ki je vladar nebes in zemlje, potem naj vidi tvoje oko angelja, ki me varuje in brani.“ Valerijan: „Kdo me bode pa očistil, da bi mogel angelja videti?“ Cecilija: „Nek starček je, ki ljudi očiščuje, da morejo potem angelja božjega videti.“ Valerijan: „Kje pa morem tega služabnika najti?“ Cecilija: „Pojdi iz mesta naprej po apiški cesti do tretjega miljnega kamena. Tu boš našel uboge, ki memogredočih miloščine prosijo. Jaz za-nje neprenehoma skerbim in njim je moja skrivnost znana. K njim prišedši sporoči jim pozdrav in reci jim: Cecilija me pošilja k vam, da bi mi sv. starčeka Urbana dali videti; donašam mu skrivno sporočilo. Starček te bo potem očistil in te v bele oblačila oblekel. Nazaj v to sobo prišedši, kjer sedaj s teboj govorim, videl boš sv. angelja, ki bo potlej tudi tvoj prijatelj in na čigar priprošnjo boš od živega Boga vse prejel, kar ga boš za blagor svoje duše prosil.“

Gnan od božjega duha zapusti Valerijan svojo nevesto. K papežu Urbanu prišedši pripoveduje mu pogovor s Cecilijo v spalnici novoporočenih. Veselja pade starček na kolena in hvali Boga. Potem

Valerijana podučí v poglavitnih verskih skrivnostih, ga kersti in mu veli, domu iti k svoji soprogi. Med tem je Cecilija doma neprenehoma molila, da se delo, od nje pričeto, dopolni. Valerijan, oblečen v oblačilo novospokornjencev, odpre vrata in prvi pogled je na Cecilijo, ki klečé moli, in na angelja Gospodovega poleg nje. Njegovo obličje se sveti, kakor najbolj žareč ogenj in njegovi perutnici se leskečete v najkrasnejših barvah. V rokah derži dve kroni, iz rož in lilij spleteni, položivši eno Ceciliji na glavo, drugo pomolivši Valerijanu, reče obema: „Ohranita to krono po čistosti svojih duš in po svetosti svojih teles; prinesem vama jo z nebeškega verta. In sedaj, Valerijan, ker si v čiste želje svoje neveste dovolil, pošilja me Kristus, Sin božji, k tebi, da posluša vsako tvojo prošnjo.“
(Konec prihodnjič.)

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Čast. g. Blaas Jož. je dobil faro Blatčane v Meljs. dol. — Za dekanijske svetovalce so bili izvoljeni in poterjeni čč. gg.: Mačnik Ed. za breško dekanijo; Godec Jan. in Legat Bal. za spodnjerožno dekanijo; Lesnjak Bal., star. za belasko dekanijo; — Za provizorje grejo čč. gg.: Hartlieb Jak. v Lesje; Winkler Janez v Sachsenburg; Stembrov Martin v Radweg in Angerer Henr. na Kermški most. — Prestavljeni in ustavljeni so čč. gg. za kaplane: Viduc Jož. k mestni glavni fari v Celovcu; Zojer Sim. v Wolfsberg; Helian Jož. v nemški Bleiberg; Greiner Sim. v Kotmaroves; Korman Fr. k sv. Hemi; Primožic Val. za oskerb. kaplana v Guštanj. — Čast. g. Somer Jož., kaplan v St. Mihelu, se gre učít na bogosl. doktorstvo.

Goriška nadškofija. Č. g. Mercina Juri je imenovan vikar v Štverjanu; č. g. Keber Anton, vikar v Sovodnji; č. g. Starman Stef. je postal vikar v Oreheku. Č. g. Kovačič Jan. je prestavljen iz Podberda v Bovec; č. g. Kokelj Jurij, novoposvečenec pride v Podberdo; č. g. Vodopivec Ljud., vikar na Srednjem gre začasno v pokoj; č. g. Tomažič Ferd. postane vikar na Srednjem; č. g. Cerin, novoposveč. pride v Ročinj. — Umerl je preč. g. dr. Hrast Ivan, vodja bogosl. semenišča.

Lavantinska škofija. Č. g. Potočnik Lov. je postal dekan in župnik v Gornjem gradu. Za provizorje gredó čč. gg.: Sumer Mih. v Loko; Jug France k sv. Martinu v R. d.; Vraž Jož., star. k Materi božji v Puščavi in Jurčič Jož. k sv. Benediktu v Sl. g. Za kaplane pridejo čč. gg.: Verk Hein. v Koprivnico; Rubin Juri k sv. Hemi; Kočevar Jož. k sv. Francišku v Stražah; Caf Jak. v Vozenice; Nendl Fanc k sv. Tomažn; Šinko Jož. na Muto; Haubendreih A. k sv. Martinu blizu Vurb. Umerla sta čč. gg.: Pinter Mat, župn. pri sv. Martinu in Mauder Jož., zlatomašnik. R. I. P.!

Terzaška škofija. Postavljeni so č. gg. novoposvečenci: Bra-zo var Jož. za duhovnega pomočnika v Lanišče; Sila Jakob enako v Pazin; Laginja Miha ravno tako v Lovrano. Prestavljeni so č. gg. Ščitar Andrej za duhov. pomočnika v Kastav; Prenc Martin enako v Sušujevico; Zajec Anzelm ravno tako v Jelsane. Č. g. Urbanec Anton je imenovan duhovni oskerbnik za Tinjano (Antignano) pri Kopru. Mavrič J., bivši duh. pom. v Lovranu, je prestopil v Ljublj. škofijo. Umerla sta č. gg.: Rupnik Jož., duhov. v pokoju; Koman Jakob, župnik in dekan v Škednji. R. I. P.!

Ljubljanska škofija. Č. gg. so dobili fare: Levičnik Fr. faro Polje pri Ljub.; Bernik Lov., fajm. pri sv. Duhu pri Kerškem; Tavčar Ign. faro Dolino; Gerčar Jož. faro pri sv. Trojici. Č. g. Klemenec Fr. gre za vikarja v Zagorje in č. g. Hočev var Ant. za farnega oskerbnika v Št. Jošt. Prestavljeni in ustavljeni so za kaplane č. gg.: Lušin Ant. v Selcah gre za duhov. pom. k bolehnemu g. fajmostru na Ježico; Skufca Ant., novop. v Selce; Klinar Karol gre zavolje bolehnosti iz Šturije k Novi štifti v Sodraški fari; Erjavec Matija s Črnega verha v Šturijo; Jalen Sim., kaplan iz Košane v Sempeter; Žagar Fr., kaplan iz Knežaka v Košano; Mavrič Jan., novospregjeti duhoven iz Terzaške škofije, pride za duhovnega pomočnika v Stopiče, kamor je bil namenjen g. Rihar Anton, novomašnik, kateri pa zaradi bolehnosti pride v Križe pri Terziču, in iz Križ č. g. Puc Alojzij pride v Staro loko; Jančigar Karol z Vač v šent-Rupert; Vrančič Ignacij iz Čemšenika na Vače; Mali France iz Polhovega gradca v Čemšenik; Pipan Andrej, novomašnik, v Polhov gradec; Zdražba Jan. iz Logatca na Verhniko; Podboj Janez iz Vipave v Logatec; Vidergar Jan. iz Svibna v Vipavo, in Orehek Valent., novomašnik, v Svibno. — Č. g. Pintar Lov. župnik gre v pokoj. — Umerl je č. g. Stermole Fr., lok. v Kokri. R. I. P.

Zastran družbinih knjig.

Razposlane so knjige že za škofije: Goriško, Kerško, Lavantinsko; — razpošiljajo se ravno kar za Ljubljansko, — potem pride Terzaška in druge na versto, kakor so v Koledarju zaznamnovane. — Gospôda! dobro prešteвайте knjige pri razdelitvi; po naših mislih ne more biti nobene pomote, ker se tu knjige vselej po dva krat preštevajo. — Došle so pritožbe, da so nekteri zaboji vsi raztergani. Zato je železnica odgovorna, kjer s cepini premečljjujejo zaboje. Mi vse dobro zavijemo in prevezemo. —